

Ontwerp **Faunabeheerplan**

Naam: WBE

Periode:

Inhoud

1 Inhoud

2	Algemene administratieve gegevens	4
2.1	Situering van de WBE	4
2.2	Inventarisatie.....	4
3	Biotoopbeschrijving.....	4
3.1	Kwantitatieve en kwalitatieve bespreking van de habitats in de WBE	4
3.2	Habitatverbeteringen die in de afgelopen erkenningsperiode werden gerealiseerd door de WBE	8
3.3	Ligging Vogelrijk gebied.....	8
3.4	Ligging speciale beschermingszones (SBZ).....	8
3.4.1	Habitatrichtlijngebieden.....	9
3.4.2	Vogelrichtlijngebieden	9
4	Dataverzameling en -verwerking	9
4.1	Wildrapport	9
4.1.1	Verzameling en opslag gegevens	9
4.1.2	Analyse van de data in het kader van dit faunabeheerplan.....	9
4.1.3	Engagement voor dataverzameling in de toekomst	9
4.2	Valwild	9
4.2.1	Verzameling en opslag gegevens	9
4.2.2	Analyse van de data in het kader van dit faunabeheerplan.....	9
4.2.3	Engagement voor dataverzameling in de toekomst	9
4.3	Schade	9
4.3.1	Verzameling en opslag gegevens	9
4.3.2	Analyse van de data in het kader van dit faunabeheerplan.....	10
4.3.3	Engagement voor dataverzameling in de toekomst	10
4.4	Overlast veroorzakende soorten.....	10
4.4.1	Verzameling en opslag gegevens	10
4.4.2	Analyse van de data in het kader van dit faunabeheerplan.....	10
4.4.3	Engagement voor dataverzameling in de toekomst	10
5	Jachtwildsoorten	11
5.1	Grofwild.....	11
5.1.1	Ree.....	11
5.1.2	Everzwijn	17

5.1.3	Edelhert, damhert en moeflon.....	18
5.2	Kleinwild	19
5.2.1	Haas	19
5.2.2	Patrijs.....	22
5.2.3	Fazant	25
5.3	Waterwild	28
5.3.1	Wilde eend	28
5.3.2	Canadese gans.....	31
5.3.3	Smient/Kievit.....	34
	Overig wild.....	35
5.3.4	Konijn.....	35
5.3.5	Houtduif.....	38
5.3.6	Vos.....	41
5.3.7	Verwilderde kat	44
6	Overlast veroorzakende soorten.....	47
6.1.1	Rechtbekken.....	47
7	Projecten	51
8	Werking van de WBE.....	51
8.1	Interne werking van de WBE	51
8.2	Externe werking van de WBE	51
9	Bijlagen	53
9.1	Lijst van de jachtrechthouders in de WBE	53
9.1.1	Gegevens van de jachtrechthouders en de jachtterreinen.....	53
9.2	Overzichtskaat vaste jachtkansels	54

2 Algemene administratieve gegevens

2.1 Situering van de WBE

Het jachtrevier / de WBE situeert zich in het ... van de provincie ... en grenst aan de provincie

Figuur 1. Situering van het jachtrevier

Het werkingsgebied van de WBE is gelegen op het grondgebied van de volgende gemeenten

De volgende WBE's grenzen aan het werkingsgebied:

Noordwest: WBE '
Noord: WBE '
Oost: WBE '
Zuidoost: WBE
Zuid: WBE '
Zuidwest: WBE .

De WBE werd opgericht op en werd voor de eerst keer erkend op . Bijgevolg zal, volgens het Jachtadministratiebesluit van 25 april 2014, de WBE opnieuw erkend moeten worden voor ...

2.2 Inventarisatie

Het werkingsgebied van de WBE heeft bij de opmaak van dit Faunabeheerplan op een oppervlakte van ha. Hierin vinden we ha eigendommen waarvoor geen jachtrechten door de leden van de WBE werden verworven. De WBE telt verschillende mede/ jachtrechthouders die samen beschikken over jachtterreinen met een totale maximaal bejaagbare oppervlakte ha. In onderstaande kaart (Figuur 2) worden de verschillende jachtterreinen weergegeven. De nummers van de jachtterreinen zijn in overeenstemming met de lijst van jachtrechthouders (zie bijlage).

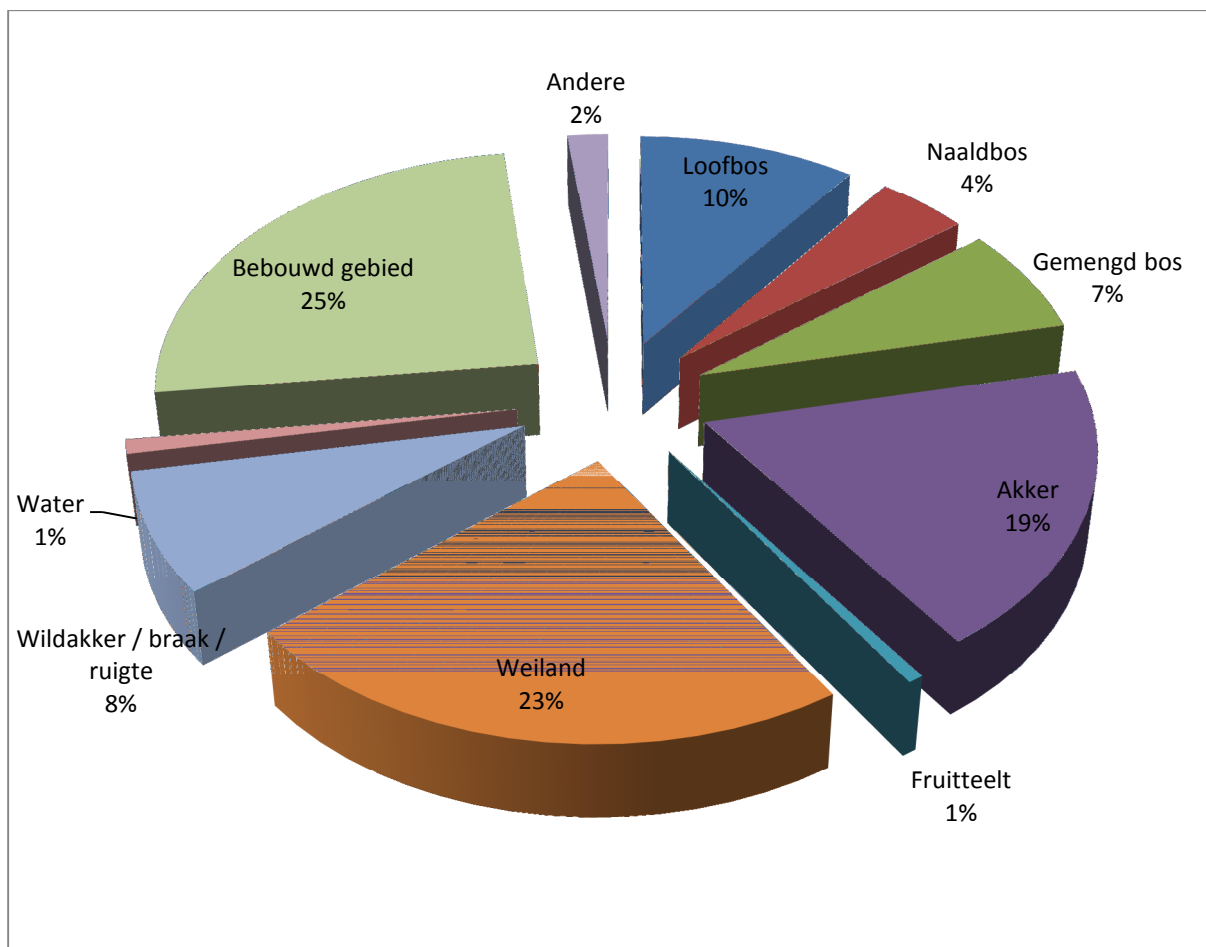
Figuur 2. Overzicht van de verschillende jachtterreinen met jachtveldnummer

3 Biotoopbeschrijving

3.1 Kwantitatieve en kwalitatieve bespreking van de habitats in de WBE

Op basis van de Habitatkaart 5.2 is het mogelijk een vereenvoudigde weergave van de aanwezige biotopen te maken (Figuur 3). In het bijgevoegde taartdiagram (Figuur 4) wordt dit visueel weergegeven voor de revieren die deel uitmaken van de WBE.

Figuur 3. Overzicht van de spreiding van het landgebruik in de WBE ' .

Figuur 4. Procentueel aandeel van de verschillende types landgebruik binnen de bejaagde oppervlakte van het werkingsgebied.

Tabel 1: Landgebruik binnen WBE ' opgedeeld in het landgebruik binnen de oppervlakte bejaagd door de WBE en het landgebruik binnen de niet door de WBE bejaagde oppervlakte op basis van de habitatkaart 5.2

Landgebruik	Bejaagd door WBE		Niet bejaagd door WBE	
	opp (ha)	% opp	opp (ha)	% opp
Loofbos	403,33	10,19%	3,63	1,18%
Naaldbos	169,35	4,28%	6,45	2,10%
Gemengd bos	279,77	7,07%	2,16	0,70%
Akker	739,84	18,70%	18,24	5,93%
Fruitteelt	23,82	0,60%	0,82	0,27%
Weiland	921,32	23,29%	37,93	12,34%
Wildakker / braakliggende grond / ruigte	315,61	7,98%	13,51	4,39%
Water	37,54	0,95%	6,20	2,02%
Bebouwd gebied	990,74	25,04%	211,22	68,72%
Andere	75,38	1,91%	7,22	2,35%
Totaal	3956,70	100,00%	307,38	100,00%

Dit valleigebied bestaat voornamelijk uit sterk gleyige kleibodems. Ten noorden van deze vallei komen zandsteenruggen die naadloos overgaan naar de kempische zandgronden. Ten zuiden van de vallei komen we eenzelfde scenario tegen. Hier zijn er echter geen zandsteenruggen meer, doch wel zandleemgronden die naar het uiterste zuiden overgaan naar leemgronden. Terwijl de nattere valleigebieden voornamelijk gebruikt worden voor grasland, hooiland en de akkerbouw van maïs, zien we op de hoger gelegen gebieden voornamelijk akkerbouw verschijnen en in mindere mate ook hier en daar graslanden.

In de onderstaande beschrijving bespreken we de kwantiteit en de aard van het aanwezige habitat.

- Akkerland: 739,84 ha (18,70 % van de bejaagde oppervlakte).
 - o Akkerbouw komt voornamelijk voor op de hoger gelegen gebieden. De teelten bestaan voornamelijk uit maïs maar ook granen, aardappelen en hier en daar witloof komen voor.
 - o In het valleigebied komt eveneens akkerbouw voor, doch in veel kleinere mate. Maïs primeert hier als teelt.
- Grasland: 921,32 ha (23,29 % van de bejaagde oppervlakte).
 - o In het valleigebied komen vele percelen voor die beheerd worden door natuurverenigingen of de overheid met het oog op een natuurbeheer. Deze graslanden worden veelal gemaaid. Een eerste maal in de loop van de zomer en een tweede maal in de herfst. Op een beperkt aantal percelen wordt eveneens gewerkt met een begrazing door schapen.
 - o Verder komen ook gewone weilanden voor. Deze worden gebruikt voor de beweiding door voornamelijk paarden, die de laatste jaren de bovenhand op de koeien hebben genomen.
 - o Tot slot komen ook productiegraslanden voor. Deze vroegere weilanden worden nu 6 à 7 maal per jaar gehooïd.
- Bossen: 852,45 ha (21,45 % van de bejaagde oppervlakte)
 - o In de bejaagde gebieden komen voornamelijk loofbossen voor (10,19%). De meest voorkomende houtsoorten zijn: zomereik (*Quercus robur*), beuk (*Fagus Sylvatica*) canadapopulier (*Populus x canadensis*,...), wilg (*Salix sp.*), berk (*Betula pendula*), es, (*Fraxinus excelsior*) esdoorn (*Acer pseudoplatanus*),...
 - o Naast het loofhout komen ook nog percelen met naaldhout voor. Waar mogelijk worden deze gekapt en omgevormd tot loofhout. Dit betreft 4,28% van de bejaagde oppervlakte. Voorkomende soorten zijn voornamelijk grove den (*Pinus Sylvestris*) en Corsicaanse den (*Pinus nigra*).
 - o Tenslotte zijn er ook bossen waar zowel loofhout als naaldhout voorkomen. deze gemengde bossen beslaan 7,07% van de bejaagde oppervlakte.

- Wildakker/braakliggende grond/ruigte: 315,61 ha (7,78% van de bejaagde oppervlakte)
 - Verspreid komen van nature vele kleine landschapselementen voor die onder deze noemer vallen. Zij bieden een goede afwisseling van het landschap en zo een meerwaarde voor wilde fauna. De schaalvergroting van de landbouw zorgt er plaatselijk voor dat deze KLE's vaak onvoldoende zijn en zelfs verdwenen zijn.
- Water: 37,54 ha (0,95 % van de bejaagde oppervlakte)
 - De waterloop die door en langs het jachtrevier loopt is gecatalogeerd als bevaarbare waterloop die niet opgenomen staat in de jachtrevieren. Deze waterloop zit in deze oppervlakte dan ook niet opgenomen.
 - Er komen veel vijvers voor.
- Fruitteelt: 23,82 ha (0,60 % van de bejaagde oppervlakte)
 - Met fruitteelten wordt in deze oppervlakte uitsluitend rekening gehouden met de boomgaarden. Fruitteelt komt nagenoeg niet voor en situeert zich verspreid over kleinere percelen in het zuidelijke deel van het gebied. Hier bestaat de ondergrond uit zandleem tot leem, wat een goede ondergrond is, voor deze teelt. De oppervlakte in fruitteelt wordt benut voor de teelt van appels en peren. Naast deze fruitteelt komen ook aardbeiteelten voor die niet in deze oppervlakte vervat zit.
- Bebouwd gebied: 990,74 ha (25,04 % van de bejaagde oppervlakte)
- Andere: 75,38 ha (1,91 % van de bejaagde oppervlakte)
 - Dit betreft de gebieden die niet gedefinieerd werden in de habitatkaart 5.2.
 - Ook de percelen waar heide voorkomt zitten onder deze noemer opgenomen.

3.2 Habitatverbeteringen die in de afgelopen erkenningsperiode werden gerealiseerd door de WBE

Op enkele uitzonderingen na hebben de leden van de WBE geen gronden in eigendom. Daardoor is men voor de realisatie van habitatverbeteringen grotendeels afhankelijk van de landbouwsector en overige eigenaars/grondgebruikers. 'Verloren' stukjes worden van de landbouwer gehuurd.

De habitatverbeteringen die gerealiseerd werden in de afgelopen erkenningsperiode zijn de volgende:

- Waar mogelijk werden wildakkers aangelegd op verloren stukjes, eigendommen van jagers en in samenspraak met landbouwer/jagers. We kopen hiervoor een zaadmengeling aan. Deze mengeling bevat een 22-tal soorten zoals verschillende granen, koolsoorten, klaver, phacelia, ... allemaal soorten die voor enerzijds dekking en anderzijds voeding van het jachtwild en met uitbreiding de wilde fauna in het algemeen zullen zorgen.
- Op eigendommen, maar ook op eigendommen van derden (vb. natuurland) worden o.a. samen met de natuurbeheerders houtkanten aangeplant en beheerd. In deze houtkanten komen soorten voor zoals meidoorn (*Crataegus sp.*), hazelaar (*Corylus avellana*) en sleedoorn (*Prunus spinosa*). Deze laatste specifiek voor de aanwezigheid van de sleedoornpage.
- De combinatie van wildakkers met houtkanten en grasstroken of stroken ingezaaid met boekweit, bieden de mogelijkheid om trioranden aan te leggen (zij het dan op hele percelen) deze bieden door de verscheidenheid aan biotoop een meerwaarde voor dekking en voeding van de jachtwildsoorten.
- Het beheer van houtkanten, maar ook het beheer van de natuurgebieden in de vaak in samenwerking met de natuurbeheerder. Op die manier creëren we een win-win situatie.
- Jaarlijks maaien van de ruigtes in eigendom. Dit gebeurt in het vroege voorjaar net voor de periode dat nesten gemaakt worden, opdat deze in de winter nog voor voldoende dekking kunnen zorgen.

3.3 Ligging Vogelrijk gebied

In het jachtrevier komt geen vogelrijk gebied voor. Daarom zijn er conform het hoofdstuk 3 van het jachtvoorwaardenbesluit van 25 april 2014 geen jachtbeperkingen opgelegd

3.4 Ligging speciale beschermingszones (SBZ)

Na controle via de website www.natura2000.vlaanderen.be weten we dat er binnen de WBE wel-geen Natura 2000 gebieden situeren.

In het voorliggende faunabeheerplan zullen doelen en maatregelen steeds afgetoetst zijn t.o.v. de doelen en maatregelen voor deze speciale beschermingszone. Wij lichten kort de belangrijkste kenmerken toe.

3.4.1 Habitatrichtlijngebieden

3.4.2 Vogelrichtlijngebieden

4 Dataverzameling en -verwerking

4.1 Wildrapport

4.1.1 Methode gegevens verzamelen

Jaarlijks verzamelen we de telcijfers en de afschotcijfers met het oog op het indienen van het wildrapport. Hierbij gaan we als volgt te werk:

- Iedere (hoofd/mede)jachtrechthouder krijgt een invulformulier waarop de tel- en afschotcijfers dienen te worden ingevuld. Dit formulier is steeds een kopie van het formaat en de inhoud van het wettelijke wildrapport.
- In de loop van maart wordt een inzamelmoment georganiseerd. De verzamelde cijfers worden opgeteld op zo een globaal wildrapport voor het ganse werkingsgebied op te maken. Het wildrapport wordt jaarlijks voor 1 april ingediend.

4.1.2 Engagement voor dataverzameling in de toekomst

De WBE / jachtrechthouder engageert zich om jaarlijks tijdig het wildrapport correct aan te leveren.

4.2 Valwild

4.2.1 Methode gegevens verzamelen

Elk WBE lid / jachtrechthouder houdt een overzicht bij van het valwild dat men vindt. Hierbij trachten we gegevens te verzamelen naar periode, soort, mogelijke doodsoorzaak. Deze gegevens worden jaarlijks centraal verzameld om een globaal overzicht van valwild in het jachtterrein op te stellen. De gegevens worden bijgehouden in een excel tabel.

4.2.2 Engagement voor dataverzameling in de toekomst

De WBE engageert zich om gegevens rond valwild correct en nauwkeurig te verzamelen in een gezamenlijke excel-tabel. Op vraag van ANB wordt dit overzicht overgemaakt.

4.3 Schade

De jachtrechthouder reageert op vragen van de landbouwers en particulieren om schade te voorkomen. Dit betreft voornamelijk:

- schade door houtduif of konijn aan witloof en legerend graan

- Schade door canada gans aan tarwe
- ...

4.3.1 Methode en engagement voor dataverzameling in de toekomst

In de toekomstige periode zal de WBE werk maken van het verzamelen van wildschadegegevens. Meer bepaald zullen de volgende gegevens worden verzameld per jaar en per schadesoort:

- Het aantal keer per jachtterrein dat men in het voorbije kalenderjaar bijzondere bejaging en/of bestrijding toepaste voor per soort.
- het aantal keer er belangrijke schade (> 500 €) aan landbouwteelten en eigendommen werd geconstateerd.
-

De gegevens worden op de volgende manier verzameld:

- het WBE secretariaat verzamelt deze data in een overzichtelijk digital bestand. Op vraag van ANB zal dit overzicht overgemaakt worden.

4.4 Overlast veroorzakende soorten

4.4.1 Verzameling en opslag gegevens

Voornamelijk de predatorsoorten veroorzaken overlast bij de uitvoering van het wildbeheer beschreven in dit faunabeheerplan.

Een korte oplijsting van de belangrijkste overlast veroorzakende soorten:

- Kraai
- Ekster
- Vos
- Steenmarter

Deze eerste twee soorten worden gereguleerd conform het Soortenbesluit van 2009 (zie ook punt 6.1.1). Het totaal aantal geschoten en gevangen exemplaren werd jaarlijks verzameld en opgeslagen via het wildrapport volgens de procedure beschreven in punt 4.1.1.

De vos wordt gereguleerd binnen de wettelijke mogelijkheden en opgenomen in dit faunabeheerplan.

Voor de steenmarter wordt geen beheer uitgewerkt, gezien deze soort door het sluiten van de jacht van een beschermde status geniet.

4.4.2 Methode en engagement voor dataverzameling in de toekomst

De WBE engageert zich om de afschot- en vangstcijfers van rechtebekken en vos ook in de toekomst te blijven verzamelen via het wildrapport. Voor de steenmarter kan geen engagement genomen worden, gezien een controle door de jager wettelijk niet kan, doch ook niet aangewezen is. De reden om data hieromtrent te verzamelen is dan ook geen verantwoordelijkheid voor de jager.

5 Jachtwildsoorten

5.1 Grofwild

In het beheer van grofwild is het gebruik van jachtkansels onontbeerlijk. In de bijlage bij dit dossier kan u kaartjes terugvinden met de plaatsing van de vaste jachtkansels in het werkingsgebied van de WBE.

5.1.1 Ree

A **Kwaliteit van de habitat**

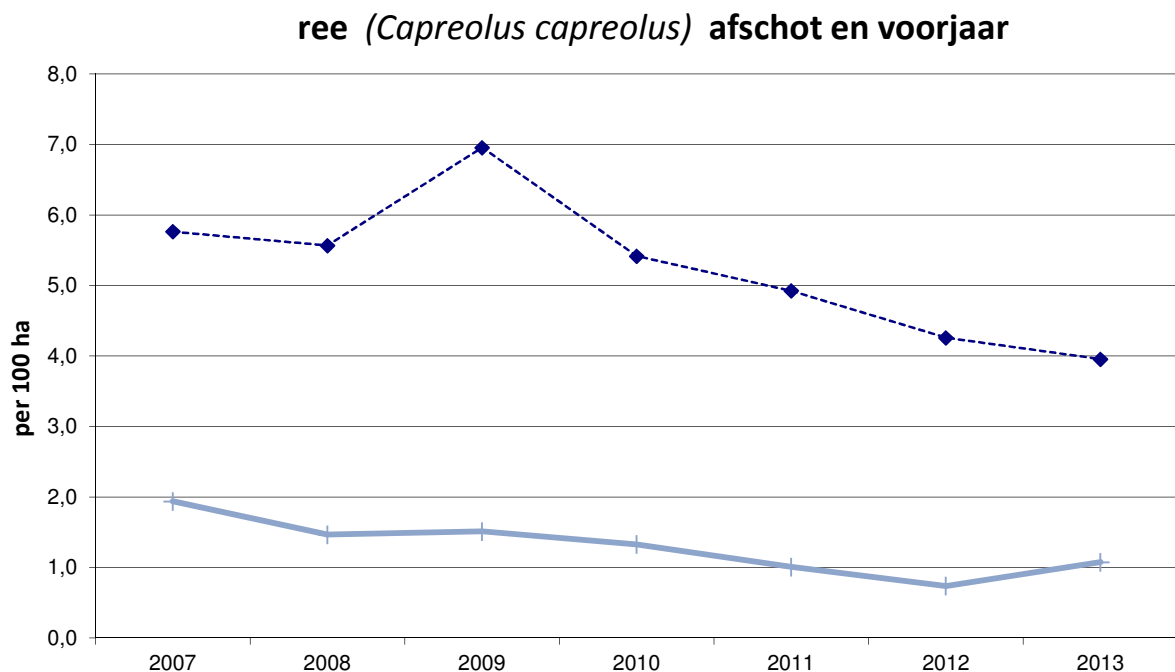
Reewild heeft nood aan bossen/KLE's. De voorkeur gaat hierbij uit naar loofbossen in afwisseling met graslanden en ruigtes, waar voldoende rust en voeding gegarandeerd is. In de WBE vinden we deze voornamelijk in de vallei van de (waterloop), evenals op de flanken die deze vallei afsluiten. De bossen zijn voorzien van voldoende ondergroei (voedsel en dekking) welke sinds enkele jaren steeds meer voorkomt door toedoen van de bosvorming die aan de gang is.

Door de afwezigheid van grote wegen in deze vallei kan rust gegarandeerd worden.

B **Data**

B.1 Voorjaarstellingen en afschotcijfers

Het reewild is al geruime tijd aanwezig in de WBE. Om een beeld te krijgen van de voorjaarsstand en het afschot werd de Grafiek 1 gemaakt. Hieruit kunnen we afleiden dat de voorjaarsstand een dalende trend heeft gekend ($\rho = -0,82$). Het afschot van ree gebeurde steeds zo optimaal mogelijk. Door de daling van de voorjaarsstand werden eveneens minder reeën gestrekt, wat resulteert in een dalende trend ($\rho = -0,86$)

Grafiek 1: Evolutie van de getelde voorjaarsstand (blauw stippellijn) en het afschot (lichtblauw) van reewild

Tabel 2: Samenvatting van de Spearmans rangcorrelatiecoëfficiënt (ρ) voor ree

ρ	Ree
Afschot	-0,86
Voorjaar	-0,82

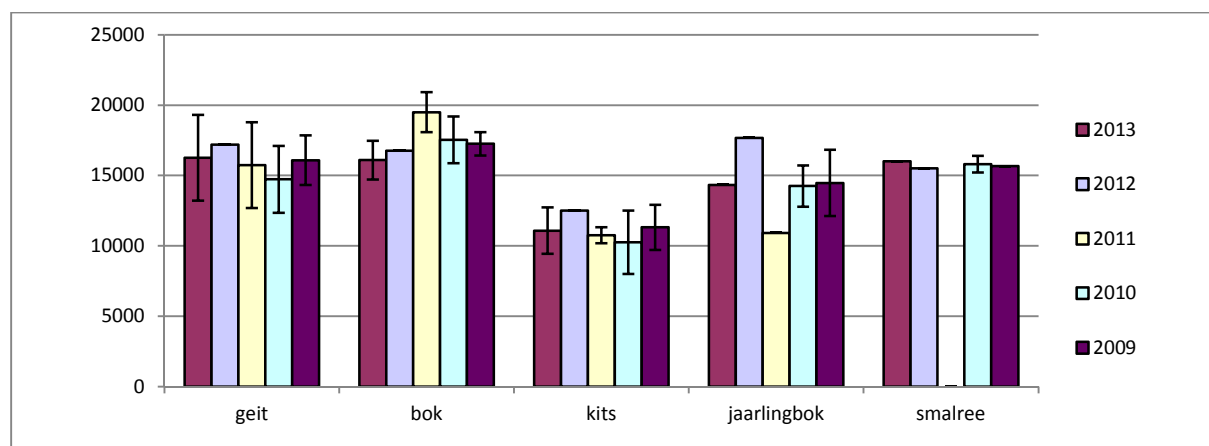
B.2 Interne spreiding

De interne spreiding van de voorjaarstand geeft aan dat reewild relatief meer voorkomt in de revieren die beschikken over valleigebied in het revier. Ook het afschot is in deze terreinen relatief groter.

Figuur 5: Interne spreiding van de voorjaarsstand (links) en het afschot (rechts) van de ree

B.3 Populatiekwaliteit

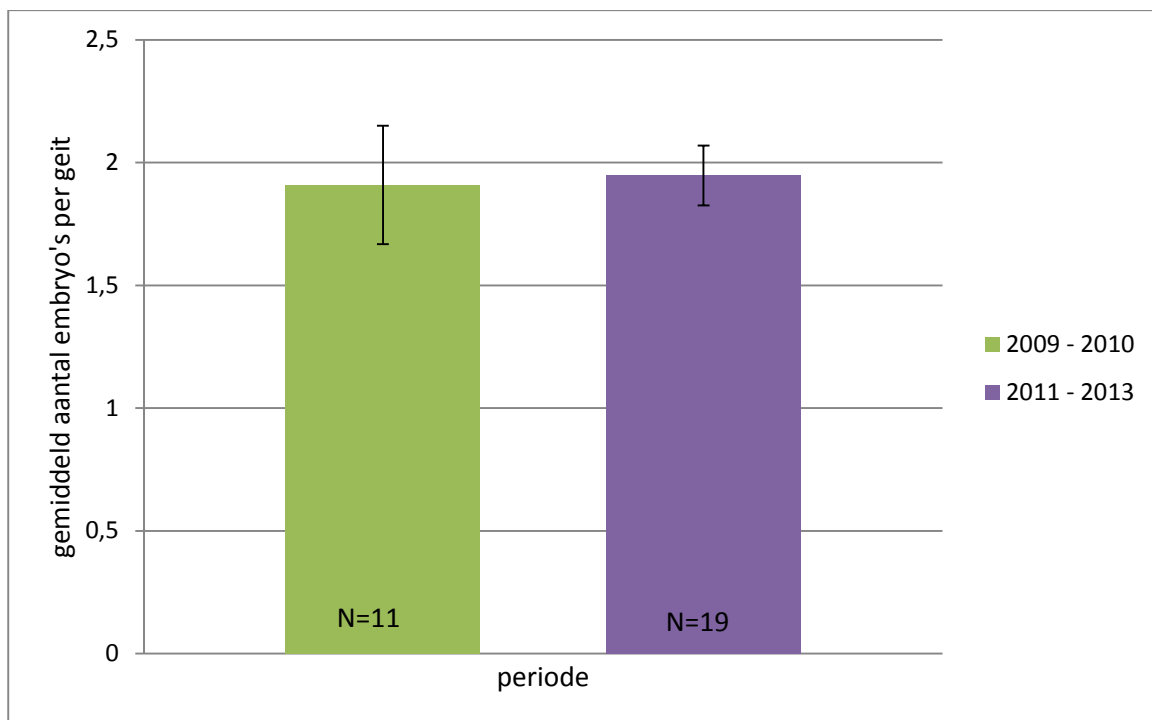
Om een goed beheer van reewild mogelijk te maken, is het belangrijk dat bij elk afschot de nodige data genoteerd worden. De meest belangrijke aspecten hierbij zijn de gewichten van het gestrekte stuk en het aantal embryo's van de gestrekte geiten. Met de verzamelde gegevens per gebruikt label kunnen we volgende conclusies trekken.

Grafiek 2: Evolutie van de leeggewichten

De gewichten van de kitsen, vertonen op langere termijn geen expliciet dalende trend.

In Tabel 3 zien we dat er in de periode 2009-2010 drieëntwintig geiten gestrekt werden. Van 11 stuks werd effectief nagekeken hoeveel embryo's aanwezig waren. Voor de periode 2011-2013 werden 28 geiten gestrekt. Hiervan werden er 19 gecontroleerd naar het aantal embryo's. Grafiek 3 toont aan dat er gemiddeld rond de 1,9 embryo's werden geteld, wat boven het wetenschappelijk gemiddelde ligt van 1,8. We kunnen stellen dat op basis van deze bio-indicator samen met de stabiele gewichten van de kits gewichten de draagkracht van het gebied nog niet bereikt werd.

Grafiek 3: Gemiddeld aantal embryo's per gestrekte geit (per periode van 2/3 jaar)

Tot slot geven wij, op basis van de meldingen toegekomen bij het ANB, nog een overzicht van de realisaties van de toegekende labels in de afgelopen vijf jaar (eerste afschot gebeurde in 2009). Hieruit kan geconcludeerd worden dat de WBE steeds streefde naar een optimale realisatie van de toegekende labels. Wat opvalt, zijn een aantal jaren waar dit niet steeds is gelukt. Vb. slechts 5 (+3 jaarlingbokken) van de 20 bokken gerealiseerd in 2011..

Tabel 3: gerealiseerde afschot per gemelde label (afgelopen 6 jaar)

Type\Labels	Bok	Geit	Kits	Totaal afschot	
2009	Bok	7	0	1	8
	Jaarlingbok	9	0	6	15
	Geit	0	12	0	12
	Smalree	0	6	0	6
	Bokkits	0	0	8	8
	Geitkits	0	0	8	8
	Totaal afschot	16	18	23	57
	Toegewezen	20	22	34	76
	Aangevraagd	28	20	28	76
	% Vervuld	80,0%	81,8%	67,6%	75,0%
2010	Bok	14	0	1	15
	Jaarlingbok	2	0	6	8
	Geit	0	11	0	11
	Smalree	0	5	0	5
	Bokkits	0	0	9	9
	Geitkits	0	0	10	10
	Totaal afschot	16	16	26	58
	Toegewezen	22	20	32	74
	Aangevraagd	25	20	29	74
	% Vervuld	72,7%	80,0%	81,3%	78,4%
2011	Bok	2	0	0	2

	Jaarlingbok	3	0	3	6
	Geit	0	15	0	15
	Smalree	0	0	0	0
	Bokkits	0	0	9	9
	Geitkits	0	0	6	6
	Totaal afschot	5	15	18	38
	Toegewezen	20	22	30	72
	Aangevraagd	27	21	24	72
	% Vervuld	25,0%	68,2%	60,0%	52,8%
2012	Bok	12	0	0	12
	Jaarlingbok	3	0	0	3
	Geit	0	5	0	5
	Smalree	0	2	0	2
	Bokkits	0	0	2	2
	Geitkits	0	0	6	6
	Totaal afschot	15	7	8	30
	Toegewezen	20	11	16	47
	Aangevraagd	20	11	16	47
% Vervuld	75,0%	63,6%	50,0%	63,8%	
2013	Bok	16	0	0	16
	Jaarlingbok	1	0	5	6
	Geit	0	8	0	8
	Smalree	0	1	0	1
	Bokkits	1	0	4	5
	Geitkits	0	0	4	4
	Totaal afschot	18	9	13	40
	Toegewezen	22	13	18	53
	Aangevraagd	22	13	18	53
% Vervuld	81,8%	69,2%	72,2%	75,5%	

B.4 Valwild

Er werd geen valwild van reewild neergeschreven.

B.5 Schade

Geen expliciete data voor handen. Éénmalig werd de WBE opgeroepen om schade van een bok aan een aardbeiteelt te voorkomen. Bij controle van het perceel bleken slechts enkel planten aangevreten. Om verder schade te voorkomen werd intensiever aangezeten aan dit perceel.

C Doelen en maatregelen in het beheer van de huidige erkenningsperiode

Doel: Gezonde (kwalitatieve) populatie nastreven.

Maatregelen: Monitoring; afschot in de jonge klassen; biotoopverbetering; rustzones.

Evaluatie: Afgaande op bovenstaande analyse kunnen we stellen dat er een gezonde populatie aanwezig is.

D Doelstellingen in het toekomstig beheer

D.1 Populatie-doelstelling en doelstelling voor bejaging

Nastreven van een kwalitatieve populatie.

D.2 Doelstelling voor het voorkomen van valwild

De zwarte punten (vooral verkeer) aanpakken.

D.3 Doelstelling voor het voorkomen van schade

Momenteel wordt geen systematische schade door reewild genoteerd. Het doel bestaat dan ook uit het ad-hoc reageren om de potentiële schade te beperken

Bv ook: Het bekendmaken van code goede praktijk bij grondeigenaar of - gebruiker.

E Maatregelen in het toekomstig beheer

E.1 Uitvoeren van tellingen

Voorjaarsstellingen gebeuren vanaf een jachtkansel. Per afzonderlijk jachtrevier wordt getracht om simultaantellingen te organiseren door alle jachtkansels tegelijkertijd te bemannen.

E.2 Revierversorging

Jaarlijks worden inspanningen geleverd om wildakkers aan te leggen. De gebruikte zaden bieden een breed gamma aan voedergewassen, maar voorzien ook in bloeiende planten.

Aanleggen en onderhouden van houtkanten.

Voorzien van rustzones in elke jachtrevier waar geen jacht wordt uitgevoerd.

Op verschillende plaatsen worden likstenen en zoutpasta's aangebracht. Er wordt hierbij rekening gehouden met de gebruikte wissels.

E.3 Populatiebeheer in ruimte en tijd

Rekening houdend met het gerealiseerde afschot in de afgelopen drie jaar (2012 – 2013 – 2014) en conform de correctiefactor van 1,25, vastgelegd bij de studie van het driejarenafschotplan, wordt een jaarlijks afschot van 48 stuks voorzien in de periode 2015-2018. Voor de tweede periode van de erkenning (2019-2021) zal de regel van het driejarenafschotplan worden toegepast door het gemiddelde afschot van de eerste periode te vermenigvuldigen met de correctiefactor 1,25.

In een beheer van reewild is het essentieel gebleken dat er een goede opvolging van de populatie gebeurt. Elk geschoten stuk wordt voorzien van een label en wordt grondig onderzocht naar de kenmerken die bevraagd worden op de meldingsformulieren. Elke jager vult deze al dan niet elektronisch aan (conform de wettelijke bepalingen) en bezorgt steeds een kopie aan het secretariaat van de WBE. Alleen zo kan de grofwildcommissie van de WBE een beeld krijgen van het afschot. Het zal de aangeleverde informatie aan het secretariaat zijn dat zal bepalen hoe het afschot van het volgende jaar zal verdeeld worden.

Intern worden de labels van reewild toegekend door de grofwildcommissie. De labels zelf blijven op het secretariaat. Het zal één van de Bijzondere Veldwachters, aangesteld door de WBE zijn die gecontacteerd moet worden om na afschot zijn label te ontvangen. Hij komt ter plekken en vult de nodige gegevens van de melding aan. Hij bewaard tevens de onderkaak van het stuk. De verdeling op zich gebeurt in de eerste plaats op basis van het toegekende afschot van het afgelopen jaar en de realisatie van dit afschot. wie minder realiseert dan verwacht zal ook minder afschot toegekend krijgen, tenzij hiervoor een onderbouwde uitleg kan gegeven worden.

Twee bijzondere veldwachters worden ingeschakeld op WBE niveau om o.a. te controleren op stroperij.

E.4 Valwildbeheer

Plaatsen van wildspiegels op vraag van de WBE. jaarlijks wordt tevens melding gemaakt aan de gemeente van de nodige vervangingen van vernieede spiegels.

Zoutstenen en zoutpasta's aanbrengen langs de gebruikte wissels in de nabijheid van druk bereden wegen. Het strooizout op deze wegen trekt het wild aan. Door zelf in zout te voorzien, trachten we de reeën van deze wegen weg te houden.

E.5 Schadebeheer

Indien dit noodzakelijk blijkt, zal plaatselijk en grotere jachtdruk worden ingesteld om schade te voorkomen/beperken. Tegelijk blijven we bij de schadelijder sensibiliseren over het belang van het nemen van gepaste preventieve maatregelen om schade trachten te voorkomen.

5.1.2 Everzwijn

A Kwaliteit van het habitat

Everzwijnen hebben nood aan vochtige bossen/ruigte. De vallei van de zou hier goed aan voldoen, doch de verspreide ligging in landbouwgebied, maar zekere ook tussen de woonkernen maakt het dat onze WBE geen geschikt biotoop kan bieden.

Voorlopig hebben zich nog geen dieren in het WBE gevestigd.

B Data

Er zijn geen data voor everzwijn beschikbaar

C Doelen en maatregelen in het beheer van de huidige erkenningsperiode

In het vorige wildbeheerplan werden geen doelstellingen en maatregelen geformuleerd voor het everzwijn.

D Doelstellingen in het toekomstig beheer

D.1 Populatiedoelstelling en doelstelling voor bejaging

Een everzwijnpopulatie is in deze WBE niet gewenst.

D.2 Doelstelling voor het voorkomen van valwild

Valwild op zich is niet aan de orde bij het populatiebeheer van het everzwijn, doch hangt samen met het doel om schade te beperken. Daarom kan als nevendoeel genoteerd worden dat valwild dient beperkt te worden.

D.3 Doelstelling voor het voorkomen van schade

Landbouw maar zeker ook verkeersschade dient vermeden te worden.

E Maatregelen in het toekomstig beheer

Denk aan hoofdstuk 7 jachtvoorwaardenbesluit: Overleg over de aanpak van bepaalde wildsoorten

E.1 Uitvoeren van tellingen

Indien waargenomen, jaarlijks tellen vanaf de jachtkansel.

E.2 Revierversorging

Voor everzwijn worden geen expliciete habitat gerelateerde maatregelen genomen.

E.3 Populatiebeheer in ruimte en tijd

Indien dieren voorkomen, zal de WBE onmiddellijk reageren door de aanvraag van een afschotplan.

E.4 Valwildbeheer

Geen specifieke maatregelen nodig

E.5 Schadebeheer

Realiseren van afschot, indien dieren voorkomen. Code goede praktijk: preventieve maatregelen promoten.

5.1.3 Edelhert, damhert en moeflon

A Kwaliteit van het habitat

Het habitat is minder geschikt. Er zijn geen grote open bossen waar voldoende mogelijkheid tot grazen is. De streek is bovendien redelijk dicht bevolkt. Dicht bij de bebouwde kernen treedt dan ook vaak verstoring op.

B Data

Er zijn geen data beschikbaar van populaties. Sporadisch worden damherten waargenomen die echter geen populatie vormen, doch ontsnapte exemplaren zijn.

C Doelen en maatregelen in het beheer van de huidige erkenningsperiode

In het vorige wildbeheerplan werden geen doelstellingen en maatregelen geformuleerd voor het edelhert, het damhert en de moeflon.

D Doelstellingen in het toekomstig beheer

D.1 Populatiedoelstelling en doelstelling voor bejaging

Populatiedoelstellingen zijn niet aan de orde in de WBE.

D.2 Doelstelling voor het voorkomen van valwild

Een doelstelling voor het voorkomen van valwild is momenteel niet aan de orde.

D.3 Doelstelling voor het voorkomen van schade

Een doelstelling voor het voorkomen van schade is momenteel niet aan de orde

E Maatregelen in het toekomstig beheer

Er worden geen specifieke maatregelen voor edelhert, damhert en moeflon voorzien. Van deze soorten dienen de voorjaarstellingen jaarlijks te worden doorgegeven via het wildrapport indien het niet om uitgekomen specimens gaat. Indien jagers één van deze wildsoorten hebben gezien op hun jachtrevier, zullen zij dit bij de telresultaten vermelden.

5.2 Kleinwild

5.2.1 Haas

A Kwaliteit van het habitat

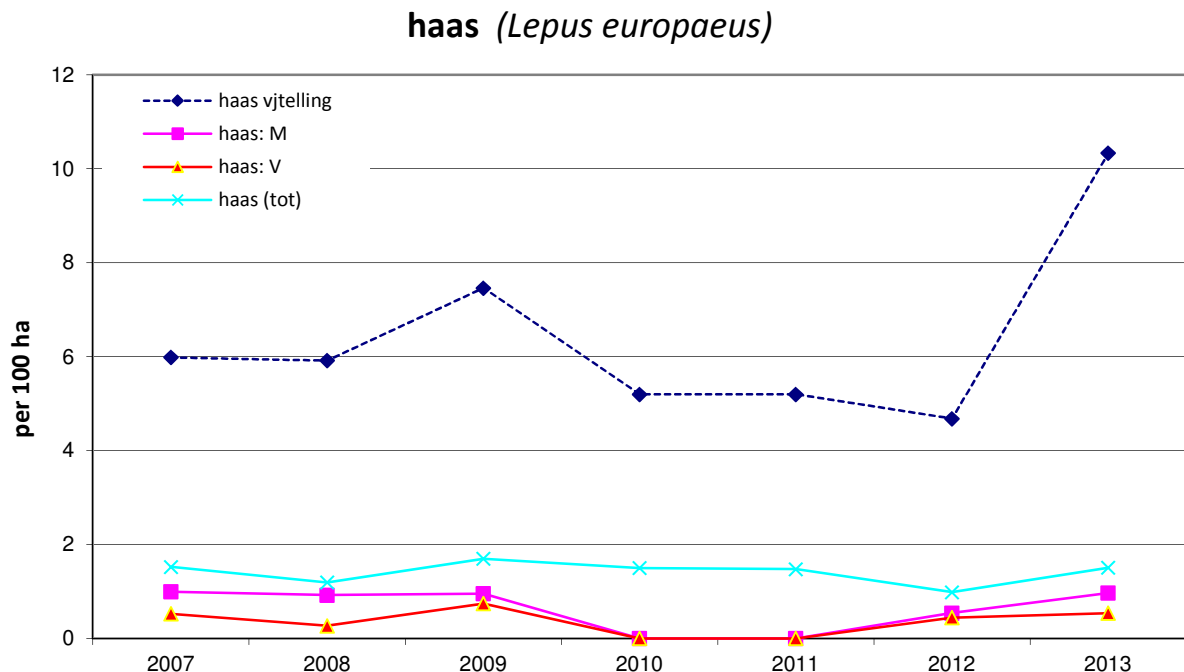
Binnen de WBE is habitat aanwezig dat gebruikt kan worden door de haas (akkerland, wildakker/braak/ruigte, graslanden, kleine bosfragmenten). De kwaliteit van de aanwezige habitats is echter ver van optimaal door de aanwezigheid van enerzijds de woonkernen en anderzijds de steeds groter wordende monoculturen. Maïs komt hier veel voor en levert geen goed habitat voor haas. Daarnaast zien we dat predatie (kraai, vos, roofvogel,..) een enorme impact heeft op de soort. Gezien ook dit deel uitmaakt van het habitat van de dieren, kunnen we stellen dat de kwaliteit niet optimaal is..

B Data

B.1 Voorjaarstellingen en afschotcijfers

Haas kende tot 2012 een licht dalende trend. In 2013 zien we plots een stijging van de aantallen. Globaal moeten we daarom spreken van een fluctuerende trend ($\rho=-0,12$).

Het afschot is in de WBE laag en beperkt zich tot enkele exemplaren. Er worden geen expliciete hazenjachten georganiseerd. We spreken over een stabiele tot fluctuerende trend.

Grafiek 4: Evolutie van de voorjaarstelling en het afschot van haas.

Tabel 4: Samenvatting van de Spearmans rangcorrelatiecoëfficiënt (ρ) voor haas.

ρ	haas
Afschot	-0,32
Voorjaar	-0,12

B.2 Interne spreiding

De voorjaarsstand (aantal hazen per 100 ha) en het afschot (afschot per 100 ha) zijn verspreid over de WBE. er is geen expliciete trend in waar te nemen.

Figuur 6: Interne spreiding van de voorjaarsstand (links) en het afschot (rechts) van haas.

B.3 Valwild

Er zijn geen data van valwild van haas beschikbaar.

B.4 Schade

Er zijn geen exacte gegevens betreffende schade door haas beschikbaar.

C Doelen en maatregelen in het beheer van de huidige erkenningsperiode

Doel: Streven naar een constante voorjaarsstand;

Maatregelen: Aanleg van wildakker voor kleinwild, groenbemesters; maximaal 1/3 populatie in afschot

Evaluatie: De voorjaarsstand kan als fluctuerend bestempeld worden, wat natuurlijk niet constant is, doch we zijn erin geslaagd om een daling van de populatie tegen te gaan.

D Doelstellingen in het toekomstig beheer

D.1 Populatiedoelstelling en doelstelling voor bejaging

Minimaal behoud van de huidige voorjaarsstand en indien mogelijk een stijging in de hand werken.

D.2 Doelstelling voor het voorkomen van valwild

Er wordt geen doelstelling voor valwild opgenomen

D.3 Doelstelling voor het voorkomen van schade

Schade door haas is niet aan de orde.

E Maatregelen in het toekomstig beheer

E.1 Uitvoeren van tellingen

Tellingen voor de haas worden uitgevoerd op twee momenten van het jaar. In het voorjaar worden de hazen geteld tijdens nachtelijke tellingen met de lamp op (plusminus) vaste trajecten (2 à 3 maal herhalen). Deze telling wordt nog eens herhaald vlak voor de start van het jachtseizoen op de haas.

E.2 Revierversorging

Jaarlijks worden inspanningen geleverd om wildakkers aan te leggen. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van enkele private percelen van jagers, maar ook van verloren hoekjes die landbouwers ter beschikking stellen van de jager. Er wordt gebruik gemaakt van zaadmengsels die op de markt komen. (Brassica-soorten, klaver, rogge, haver, Phacelia ,...)

Houtkanten aanplanten en beheren

Gebruik maken van trioranden (zoals eerder beschreven) die voor dekking en voedsel zorgen

E.3 Populatiebeheer in ruimte en tijd

Het afschot zal behoedzaam uitgevoerd worden, rekening houdend met de tellingen van de hazenstand. Doorheen het jaar worden in elk jachtrevier verschillende tellingen gehouden door de jachtrechthouders, zowel in het voorjaar als in het najaar. Alleen wanneer er reproductie is geweest zal een afschot overwogen worden dat maximaal 1/3de van de voorjaarstand bedraagt..

Wanneer afschot gerealiseerd wordt zal steeds de term 'Hazen sparen' in het achterhoofd gehouden worden. Iedereen moet minimaal één van de volgende maatregelen nemen:

- Hazen die in het leger blijven liggen, worden niet aangesproken, noch verjaagd
- Hazen die naar achter lopen worden niet aangesproken
- Na het bepalen van het maximaal afschot voor het revier, wordt slechts op maximaal dat aantal hazen geschoten. Er wordt m.a.w. niet gekeken naar het aantal stuks dat effectief wordt binnen gehaald. Op die manier voorkom je dat ziek geschoten dieren bovenop het afschot een impact hebben op de populatie
- Maximaal 1 maal per perceel, jacht op haas uitvoeren

E.4 Voorkomen van valwild

De WBE heeft geen doel voorop gesteld.

E.5 Voorkomen van schade

Deze is niet aan de orde.

5.2.2 Patrijs

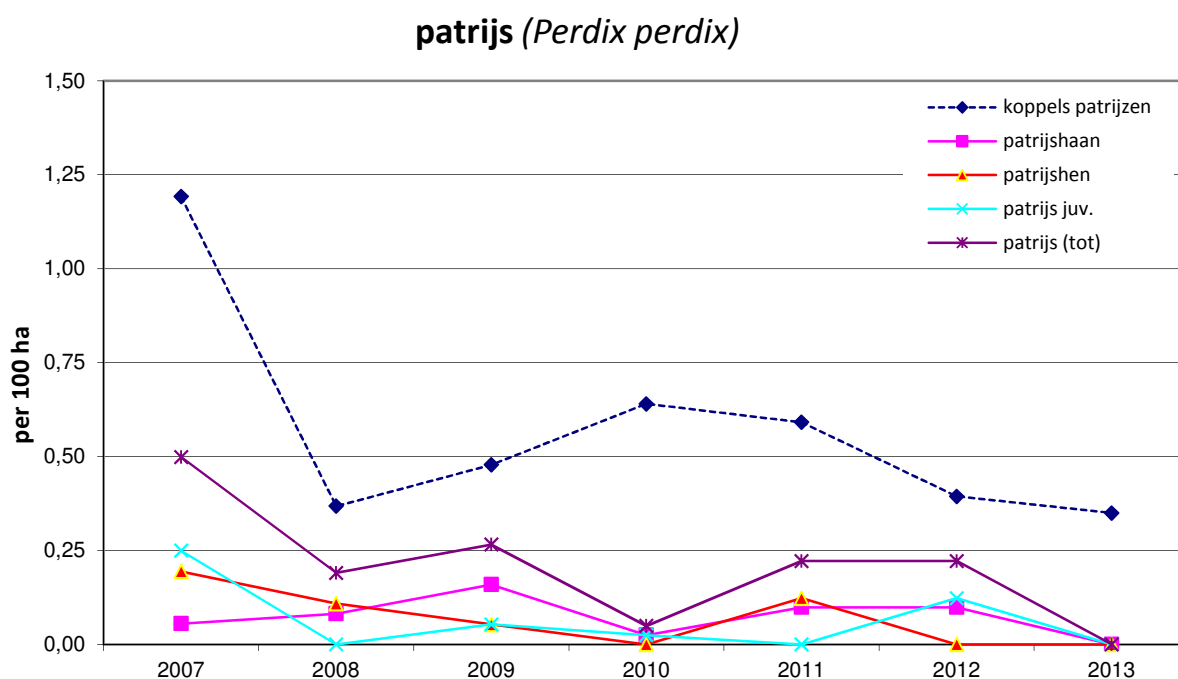
A Kwaliteit van het habitat

Binnen de WBE is er akkerland en ruigte aanwezig dat gebruikt kan worden door de patrijs. De kwaliteit van de akkers met de grote monoculturen, zijn echter onvoldoende. Steeds groter wordende akkers, steeds minder KLE's en steeds meer monoculturen waar insecten en kruiden geen kansen meer krijgen zorgen ervoor dat de kwaliteit van het habitat voor patrijs sterk achteruitgegaan is. Om deze achteruitgang op te vangen werden menig wildakkers en houtkanten aangelegd. Deze zorgen voor voedsel en dekking.

B Data

B.1 Voorjaarstellingen en afschotcijfers

Patrijs komt zo goed als niet meer voor in het gebied. De vele monoculturen en het gebrek aan voldoende habitat zal hier meer dan waarschijnlijk aan de basis liggen. We kennen een dalende trend voor het voorjaar. Kijken we naar de realisatie van het afschot dan stellen we eveneens een dalende trend vast. Opvallend hierbij is het afschot van hennen een meer uitgesproken daling heeft gekend, wat erop kan wijzen dat er weinig hennen voorkomen, en dus de reproductie moeilijk zal verlopen. In 2013 werd beslist om geen afschot uit te voeren.

Grafiek 5: Evolutie van de voorjaarstellingen en het afschot van patrijs.

Tabel 5: Samenvatting van de Spearmans rangcorrelatiecoëfficiënt (ρ) voor patrijs.

ρ	patrijs	haan	hen	Juv.
Afschot	-0,59	-0,16	-0,70	-0,37
Voorjaar	-0,54			

B.2 Interne spreiding

Patrijs komt uitsluitend voor in de akkergebieden ten zuiden van de. Logisch dat ook alleen daar een afschot mogelijk was (2007-2008)

Figuur 7: Interne spreiding van de voorjaarsstand (links) en afschot (2008) (rechts) van patrijs.

B.3 Valwild

Er zijn geen data van valwild van patrijs beschikbaar.

B.4 Schade

Er zijn geen exacte gegevens betreffende schade door patrijs beschikbaar.

C Doelen en maatregelen in het beheer van de huidige erkenningsperiode

Doel: Stijging van de voorjaarstand en een verbeteren van de staat van instandhouding.

Maatregelen: Habitatverbetering, afschot beperken,

Evaluatie: de stijging werd niet verwezenlijkt. De WBE was zich hiervan bewust bij het opstellen van de oude doelen, gezien de impact van de omgeving groter is dan wat de jagers kunnen investeren in het habitat.

D Doelstellingen in het toekomstig beheer

D.1 Populatiedoelstelling en doelstelling voor bejaging

Heropleving van de populatie, met een verbetering van de staat van instandhouding.

D.2 Doelstelling voor het voorkomen van valwild

We stellen ons tot doel om valwild van patrijs, meer specifiek valwild door maaiverliezen en door predatie, te laten beperken.

D.3 Doelstelling voor het voorkomen van schade

Schade door patrijs kwam zo ver als bekend nooit voor binnen het gebied. Er worden geen doelstellingen geformuleerd voor het voorkomen van schade.

E Maatregelen in het toekomstig beheer

E.1 Uitvoeren van tellingen

Tellingen worden uitgevoerd in het voorjaar, wanneer de koppels zich vormen.

De tellingen worden overdag uitgevoerd op basis van visuele en auditieve waarnemingen.

E.2 Revierversorging

Jaarlijks worden inspanningen geleverd om wildakkers aan te leggen. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van enkele private percelen van jagers, maar ook van verloren hoekjes die landbouwers ter beschikking stellen van de jager. Er wordt gebruik gemaakt van zaadmengsels die op de markt komen en die ontwikkeld zijn voor kleinwild.

De combinatie van wildakkers met houtkanten en grasstroken of stroken ingezaaid met boekweit, bieden de mogelijkheid om trioranden aan te leggen (zij het dan op hele percelen) deze bieden door de verscheidenheid aan biotoop een meerwaarde voor dekking en voeding van de jachtwildsoorten

Beheren van houtkanten met het oog op verjonging van de kruidenlaag/ondergroei en zodoende dekking, maar zeker ook voedsel.

De voederplaatsen voor fazant, worden tevens voorzien van granen, dewelke door patrijs kunnen gebruikt worden.

E.3 Populatiebeheer in ruimte en tijd

Zolang er geen voorjaarstand van 3 koppels per 100ha open ruimte wordt waargenomen, zal geen populatiebeheer worden uitgevoerd.

E.4 Voorkomen van valwild

De landbouwers actief binnen het jachtterrein worden gesensibiliseerd om de maaidatum te verleggen naar 15 juli. Dit zal soms moeilijk liggen. Doen ze dit niet dan wordt gevraagd om te werken met wildredders of de maaimethode aan te passen door te maaien van binnen naar buiten wat de kansen op vluchten sterk verbeterd.

Predatieverliezen worden gereduceerd door het voeren van een efficiënte predatorcontrole. Binnen de WBE is deze predatorcontrole vooral gericht op rechtbekken en op vos. Maatregelen in het kader van predatorcontrole worden beschreven onder punten 5.3.6 (vos) en 6.1.1 (rechtbekken).

E.5 Voorkomen van schade

Er worden geen maatregelen om schade te voorkomen voorzien.

5.2.3 Fazant

A Kwaliteit van het habitat

Binnen de WBE is goed habitat aanwezig dat gebruikt kan worden door de fazant. Vooral de combinatie van bos en ruigte met akkerland, wildakker/braak/ruigte en graslanden zorgt voor een diverse omgeving waar deze dieren zowel rust, foerageer als broedgelegenheid vinden. De vallei van de leent zich hier uitstekend voor.

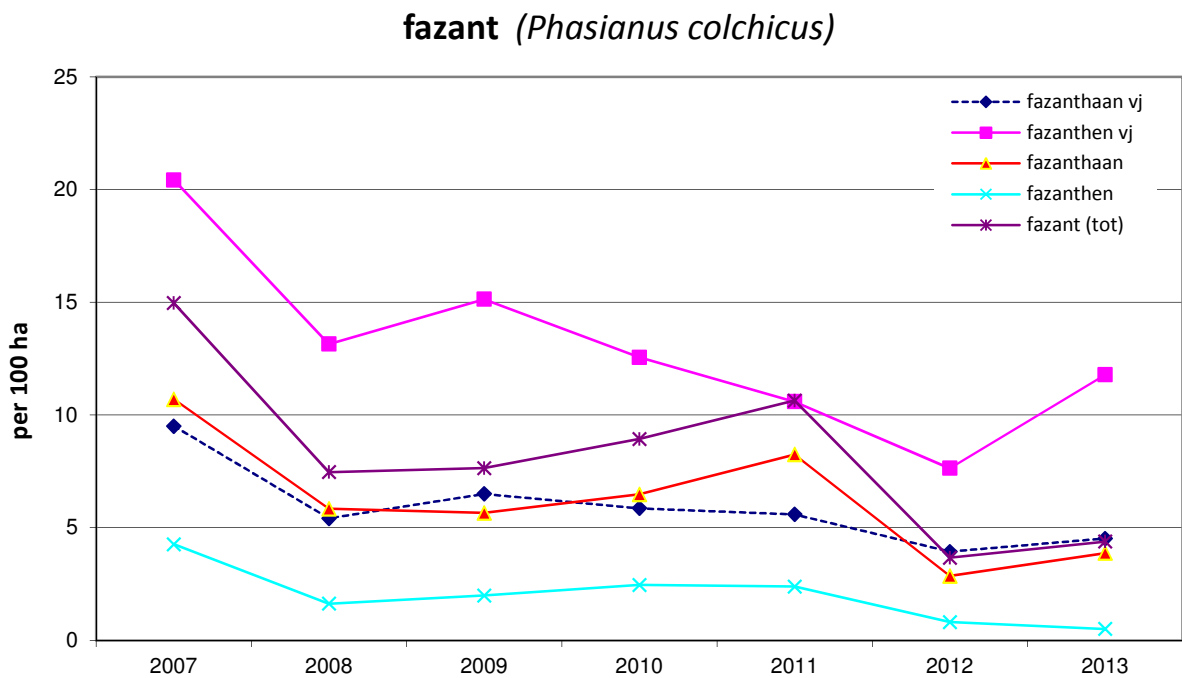
B Data

B.1 Voorjaarstellingen en afschotcijfers

Zowel het aantal hennen als het aantal hennen kent een daling. Voor beide kunnen we spreken over een dalende trend. Deze trend heeft zich sterker gemanifesteerd voor de hennen..

Het afschot kent eveneens een dalende trend ($\rho = -0,54$)..

De geslachtsverhouding hen/haan in het voorjaar vertoont een fluctuerende trend ($\rho = -0,11$) en bedraagt gemiddeld 2,21 hennen per haan.

Grafiek 6: Evolutie van de voorjaarstellingen en het afschot van fazant.

Tabel 6: Samenvatting van de Spearmans rangcorrelatiecoëfficiënt (ρ) voor fazant.

ρ	haan	hen	fazant
Afschot	-0,64	-0,68	-0,61
Voorjaar	-0,75	-0,86	

B.2 Interne spreiding

Fazanten komen verspreid voor over de hele WBE, maar vooral de revieren die grenzen aan de waterloop hebben relatief gezien een grotere stand. Dit komt duidelijk naar voor bij de kleinere revieren in de vallei. De revieren die zich over grotere afstand uitstrekken krijgen een uitmiddeling door de lagere stand buiten de vallei en de oppervlakte van dit revier. Het afschot kent een gelijkaardige spreiding als de voorjaarsstand.

Figuur 8: Interne spreiding van de voorjaarsstand (links) en het afschot (rechts) van fazant.

B.3 Valwild

Er zijn geen data van valwild van fazant beschikbaar.

B.4 Schade

Er zijn geen exacte gegevens betreffende schade door fazant beschikbaar. De WBE heeft geen weet van schade door de fazant uit het verleden.

C Doelen en maatregelen in het beheer van de huidige erkenningsperiode

Doel: Streven naar een constante voorjaarsstand.

Maatregelen: Predatorcontrole; sparen van de hen; bijvoederen met gebroken maïs in de winter, waterbakken; aanleg wildakkers; beperken aantal jachtdagen (beperken verstoring)

Evaluatie: Het doel werd niet gehaald.

D Doelstellingen in het toekomstig beheer

D.1 Populatiedoelstelling en doelstelling voor bejaging

Minimaal streven naar een constante populatie die indien mogelijk terug mag stijgen.

D.2 Doelstelling voor het voorkomen van valwild

Er wordt geen doelstelling voor valwild opgenomen

D.3 Doelstelling voor het voorkomen van schade

Schade door fazant kwam zo ver als bekend nooit voor binnen het werkingsgebied van de WBE. Er worden geen doelstellingen geformuleerd voor het voorkomen van schade.

E Maatregelen in het toekomstig beheer

E.1 Uitvoeren van tellingen

Tellingen worden uitgevoerd tijdens twee tijdstippen in de loop van het jaar:

- In het voorjaar worden de aantallen (hanen en hennen) geteld
- In het najaar wordt de fazantenstand geteld voor de aanvang van het jachtseizoen om een inschatting van de reproductie te hebben.

De tellingen worden overdag uitgevoerd op basis van visuele waarnemingen.

E.2 Revierversorging

Jaarlijks worden inspanningen geleverd om wildakkers aan te leggen. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van enkele private percelen van jagers, maar ook van verloren hoekjes die landbouwers ter beschikking stellen van de jager. Er wordt gebruik gemaakt van zaadmengsels die op de markt komen en die ontwikkeld zijn voor kleinwild.

De combinatie van wildakkers met houtkanten en grasstroken of stroken ingezaaid met boekweit, bieden de mogelijkheid om trioranden aan te leggen (zij het dan op hele percelen) deze bieden door de verscheidenheid aan biotoop een meerwaarde voor dekking en voeding van de jachtwildsoorten

Beheren van houtkanten met het oog op verjonging van de kruidenlaag/ondergroei en zodoende dekking, maar zeker ook voedsel.

Tijdens de wintermaanden wordt voorzien in voedertonnen, met granen en gebroken maïs.

E.3 Populatiebeheer in ruimte en tijd

Voor fazant is het van groot belang dat er voldoende aandacht wordt geschonken aan het afschot. Binnen een natuurlijke fazantenpopulatie is een verhouding van 1 haan op 3 à 5 hennen een normale situatie. Zijn er meer hanen aanwezig, dan zal er meer concurrentie zijn en zal door stress een deel verdwijnen door sterfte of emigratie. Naast deze natuurlijke verhouding weet eenieder ook dat de voortgang van de populatie eigenlijk afhankelijk is van de hennenpopulatie. Hoe meer hennen succesvol kunnen reproduceren, hoe beter de najaarsstand zal zijn en hoe mooier de jacht op fazant kan zijn. Deze hennen hebben echter vaak te leiden onder predatordruk. Deze grondbroeder wordt snel gevonden en kent niet onmiddellijk de reflex om te vluchten. Zich drukken is de meest voorkomende beschermingsmethode die vaak niet doeltreffend genoeg is. De WBE zal naar de toekomst zijn beperkte afschot van fazanten hoofdzakelijk richten op hanen. Het afschot van hennen zal eerder beperkt zijn. Mogelijke maatregelen die hiervoor gebruikt kunnen worden zijn:

- Afschot van hen niet uitvoeren
- Maximaal 1 hen strekken per jager per jachtrevier. Dit houdt in dat een jager die meermaals mee gaat jagen slecht 1 hen voor het hele seizoen kan strekken.
- Slechts een hen strekken wanneer men reeds 3 hanen heeft gestrekt.
- Inbouwen van interne boeteclausules wanneer een hen gestrekt wordt
- ...

E.4 Voorkomen van valwild

De WBE heeft geen doel voorop gesteld.

E.5 Voorkomen van schade

Er worden geen maatregelen om schade te voorkomen voorzien.

5.3 Waterwild

5.3.1 Wilde eend

A Kwaliteit van het habitat

De eend is een soort met groot aanpassingsvermogen. In de broedtijd zijn allerhande ondiepe waterbiotopen belangrijk (vaarten, vijvers, sloten, grote en kleine poelen). Een weelderige plantengroei maakt het biotoop aantrekkelijk (ondergedoken en drijvende waterplanten, en een goed ontwikkelde oeverbegroeiing) voor hun nestgelegenheid. Buiten de broedtijd zijn grote wateroppervlakten als dagrustplaats in trek (vijvers, kanaal, beken). Van hieruit worden vanaf de schemering de voedselvluchten ondernomen naar akker- en weidegebieden. Kuikens tot 19 à 25 dagen oud eten allerhande insecten zoals slakjes, kleine kreeftachtige en wormen die in en rond het water gevangen worden; vanaf 25 dagen wordt geleidelijk aan overgeschakeld op plantaardig voedsel. In het winterhalfjaar eten eenden veelal zaden, knoppen en bladeren van een grote verscheidenheid water- en landplanten. In het zomerhalfjaar wordt ten dele overgeschakeld op dierlijk voedsel (zie kuikendieet).

In de WBE komen dergelijke biotopen voor in de vallei van de waterloop.

Het voorkomen van overzomerende ganzen kent een impact op de habitatbeschikbaarheid voor wilde eend.

B Data

B.1 Voorjaarstellingen en afschotcijfers

Het aantal broedkoppels wilde eend binnen de WBE kende een dalende trend ($\rho = -0,96$). Wij kunnen dit verklaren door

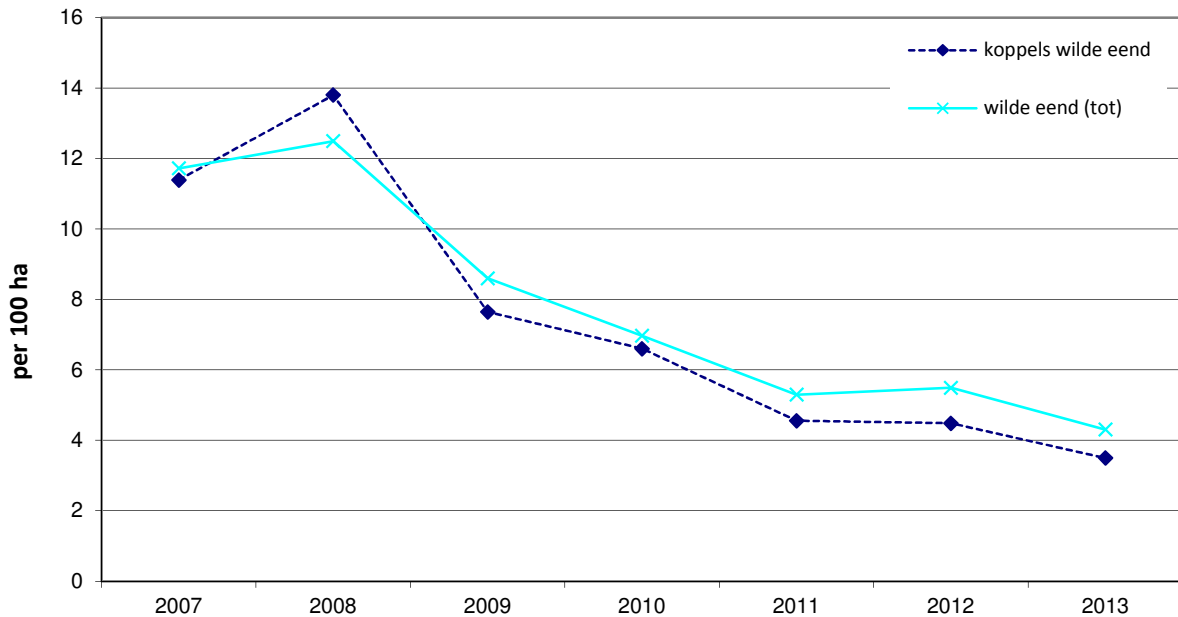
- De kanalisatie van de waterloop
- Het maaien van de oevers op het moment dat eenden broeden
- Het hakken van de houtige gewassen op de bermen van de waterloop .

Het afschot kent eveneens een dalende trend en is sterk gerelateerd aan de voorjaarstand, die op zijn beurt verklaard kan worden door het biotoop.

Tabel 7: Samenvatting van de Spearmans rangcorrelatiecoëfficiënt (ρ) voor wilde eend.

ρ	eend
Afschot	-0,93
Voorjaar	-0,96

wilde eend (*Anas platyrhynchos*)

Grafiek 7: Evolutie van de koppels en het afschot van wilde eend.

B.2 Interne spreiding

Opnieuw zien we dat de vallei van de waterloop een relatief hogere voorjaarstand kan optekenen. De aanwezigheid van geschikt biotoop ligt hier aan de basis. Het afschot gebeurt niet gericht en is sterk afhankelijk van het voorkomen van stand eenden en trekkende eenden. Dit afschot gebeurt verspreid over de hele WBE.

Figuur 9: Interne spreiding van de voorjaarsstand (links) en het afschot (rechts) van wilde eend.

B.3 Valwild

Er zijn geen data van valwild van eend beschikbaar.

B.4 Schade

Er zijn geen exacte gegevens betreffende schade door eend beschikbaar. De WBE heeft geen weet van schade door de eend uit het verleden.

C Doelen en maatregelen in het beheer van de huidige erkenningsperiode

Doel: Constante voorjaarstand.

Maatregelen: Voederen.

Evaluatie: Doelstelling werd niet bereikt. Zoals eerder aangegeven is de oorzaak te vinden in het beheer van het biotoop.

D Doelstellingen in het toekomstig beheer

D.1 Populatiedoelstelling en doelstelling voor bejaging

Realiseren van een sporadisch afschot om wildbraad te bekommen.

Geen specifieke populatiedoelstelling, dan wel het behoud van een populatie op grotere schaal dan de WBE. Aan deze doelstelling zal echter geen expliciete maatregel vanuit de WBE kunnen verbonden worden.

D.2 Doelstelling voor het voorkomen van valwild

Er worden geen specifieke doelstellingen voor het beperken van valwild voorop gesteld.

D.3 Doelstelling voor het voorkomen van schade

Schade door wilde eend kwam zo ver als bekend tijdens de afgelopen erkenningsperiode niet voor binnen het werkingsgebied van de WBE. Er worden geen doelstellingen geformuleerd omtrent schade

E Maatregelen in het toekomstig beheer

E.1 Uitvoeren van tellingen

In het voorjaar wordt het aantal broedkoppels wilde eenden geteld. Tellingen gebeuren voornamelijk op en rond de weinige waterpartijen.

E.2 Revierversorging

Waar mogelijk worden nestkorven voorzien om nestgelegenheid te compenseren.

De wilde eend profiteert mee van de wildakkers die aangelegd werden voor kleinwildsoorten..

E.3 Populatiebeheer in ruimte en tijd

Realiseren van afschot.

E.4 Voorkomen van valwild

Er worden geen specifieke maatregelen genomen om het voorkomen van valwild bij eend te reduceren.

E.5 Voorkomen van schade

Er worden geen maatregelen om schade te voorkomen voorzien.

5.3.2 Grauwe gans en Canadese gans

A Kwaliteit van het habitat

Het habitat voor wilde eend wordt tevens gebruikt door overzomerende ganzen. Hun voorkeur gaat hierbij uit naar de grotere waterpartijen, eerder dan de kleine waterlopen. De kwaliteit van deze biotopen zijn uitstekend voor deze soort, zeker in combinatie met de akkers en graslanden in de wijde omgeving waarop zij kunnen foerageren. In ons jachtrevier komen naast de waterloop nog vele kleine plassen voor. Hier en daar gebruiken deze overzomerende ganzen dit biotoop, doch dit blijft beperkt. De kwaliteit van dit biotoop zou moeten volstaan.

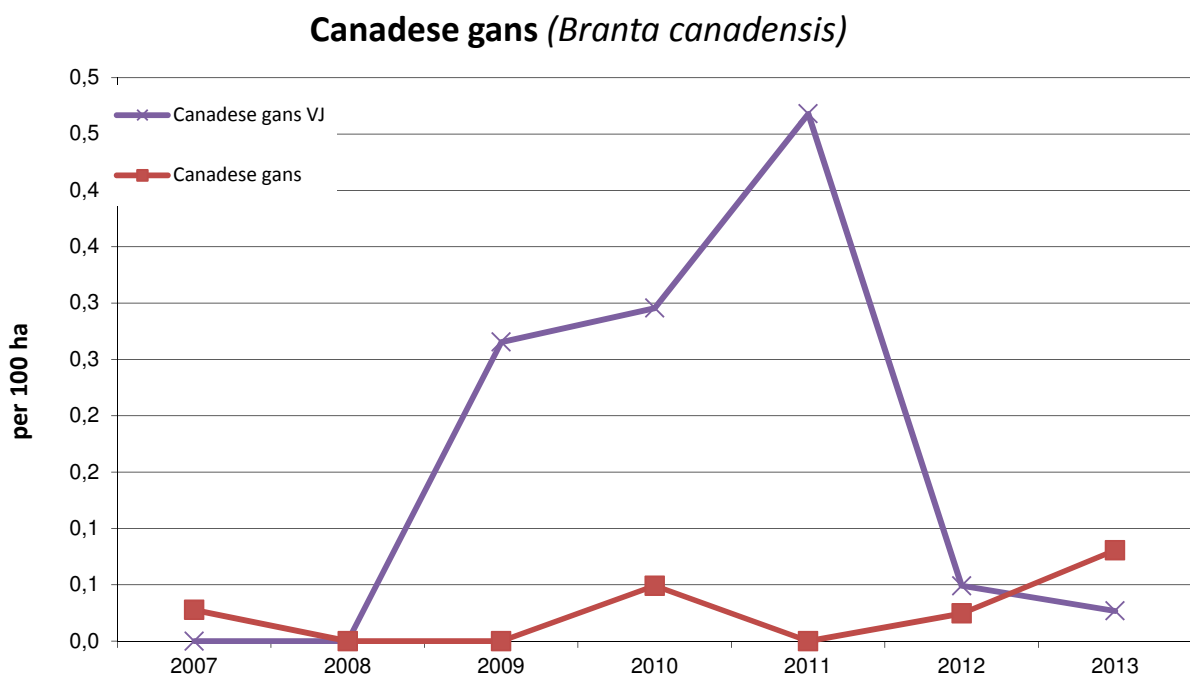
B Data

B.1 Voorjaarstellingen en afschotcijfers

Grauwe ganzen komen in de WBE niet voor tijdens het voorjaar. De enkel exemplaren die in jachtseizoen worden waargenomen zijn tot op heden nog nooit gestrekt.

Canadese ganzen komen wel voor in het voorjaar, doch deze aantallen kunnen sterk variëren. Binnen de WBE kunnen we niet spreken van een vaste populatie en dus van een fluctuerende trend

Het afschot op de Canadese gans kent een fluctuerende trend en is sterk afhankelijk van de aanwezigheid tijdens een jachtdag op deze soort. Daarnaast is de realisatie van een afschot op deze dieren vaak zeer moeilijk, daar zij op grootte hoogte passeren.

Grafiek 8: Evolutie van de voorjaarstand en het afschot van Canadese gans

Tabel 8:: Samenvatting van de Spearmans rangcorrelatiecoëfficiënt (ρ) voor Canadese gans.

ρ	Cgans
Afschot	0,37
Voorjaar	0,42

B.2 Interne spreiding

Daar er in 2007 of 2008 geen voorjaarstelling gebeurde is het niet mogelijk een interne spreiding weer te geven. We stellen vast dat nestende ganzen voornamelijk in en rond de worden waargenomen. Ook voor het afschot was het moeilijk om een spreiding weer te geven. We in de periode 2007-2008 was er uitsluitend een afschot op revier 541013; inmiddels stellen we vast dat ook andere revieren sporadisch een afschot hebben.

Figuur 10: Interne spreiding van de voorjaarstand (links) en afschot (rechts) van Canadese gans

B.3 Valwild

Er zijn geen gegevens betreffende het valwild van Canadese gans en grauwe gans beschikbaar.

B.4 Schade

Er zijn geen exacte gegevens betreffende schade door Canadese gans en grauwe gans beschikbaar.

C Doelen en maatregelen in het beheer van de huidige erkenningsperiode

Doel: Geen specifiek doel gedefinieerd. We kunnen afleiden dat het beperken van de negatieve gevolgen de belangrijkste drijfveer was om beheer uit te voeren.

Maatregelen: Afschot bij schade

Evaluatie: Er werden geen schadegevallen bij de landbouwers genoteerd. De WBE gaat ervanuit dat het gestelde beheer hier een positieve inbreng heeft gehad.

D Doelstellingen in het toekomstig beheer

D.1 Populatiedoelstelling en doelstelling voor bejaging

Er worden geen populatiedoelstellingen geformuleerd voor de Canadese gans en de grauwe gans.

Beide soorten zullen bejaagd worden in de WBE tijdens de komende erkenningsperiode.

D.2 Doelstelling voor het voorkomen van valwild

Er worden geen specifieke doelstellingen voor het beperken van valwild voorop gesteld.

D.3 Doelstelling voor het voorkomen van schade

De WBE stelt als doelstelling voorop om de negatieve gevolgen (vooral landbouwschade) te beperken, indien klachten worden geformuleerd.

E Maatregelen in het toekomstig beheer

E.1 Uitvoeren van tellingen

Tellingen gebeuren samen met de tellingen van wilde eend.

E.2 Revierversorging

Er worden geen maatregelen van reviersverzorging genomen voor de Canadese en grauwe gans.

E.3 Populatiebeheer in ruimte en tijd

Uitvoeren van afschot tijdens het jachtseizoen..

Indien dit absoluut noodzakelijk blijkt zal overgegaan worden op de bestrijding van de soorten.

E.4 Voorkomen van valwild

Er worden geen maatregelen genomen om valwild van Canadese en grauwe gans te voorkomen.

E.5 Voorkomen van schade

De WBE zal de schade van beide soorten trachten te voorkomen door een afschot tijdens de periode van de gewone jacht. Op die manier hoopt de WBE preventief te kunnen werken en schade in het voorjaar en de zomer laag te houden (doordat de lokale populatiegrootte beperkt wordt).

Indien nodig zal de WBE daarnaast ook bestrijding uitvoeren.

5.3.3 Smient/Kievit

A Kwaliteit van het habitat

Smient: In Vlaanderen is de smient vooral belangrijk als doortrekker/overwinteraar. Het broedgebied ligt meer noordelijk en broedgevallen komen dan ook nauwelijks voor.

In de winter heeft de smient nood aan open gebieden met veel grasland en grotere waterpartijen om te rusten. In de WBE is dit type biotoop niet of bijna niet vertegenwoordigd.

Kievit: De kievit is een typische broedvogel van open weilanden en akkerland. In de WBE komt dit plaatselijk voor. Wel dient vermeld te worden dat de eerste maaidatum te vroeg valt voor de kievit waardoor heel wat nesten zullen worden uitgemaaid.

B Data

Er zijn geen data beschikbaar betreffende deze populaties.

C Doelen en maatregelen in het beheer van de huidige erkenningsperiode

In het vorige wildbeheerplan werden geen doelstellingen geformuleerd.

D Doelstellingen in het toekomstig beheer

D.1 Populatiedoelstelling en doelstelling voor bejaging

De smient/kievit zal niet bejaagd worden binnen het WBE-werkingsgebied in de komende erkenningsperiode.

D.2 Doelstelling voor het voorkomen van valwild

Er wordt geen specifieke doelstelling geformuleerd voor het voorkomen van valwild.

D.3 Doelstelling voor het voorkomen van schade

Een doelstelling voor het voorkomen van schade is niet aan de orde.

E Maatregelen in het toekomstig beheer

E.1 Uitvoeren van tellingen

Er zullen geen tellingen verricht worden van deze soorten.

E.2 Revierversorging

Er worden geen specifieke maatregelen van reviersorging genomen voor deze soorten.

E.3 Populatiebeheer in ruimte en tijd

De soorten zullen niet beheerd worden in de WBE in de komende erkenningsperiode.

E.4 Voorkomen van valwild

Er worden geen specifieke maatregelen genomen om valwild van de soorten te beperken.

E.5 Voorkomen van schade

Er worden geen specifieke maatregelen genomen om de schade door de soorten te voorkomen/beperken.

Overig wild

5.3.4 Konijn

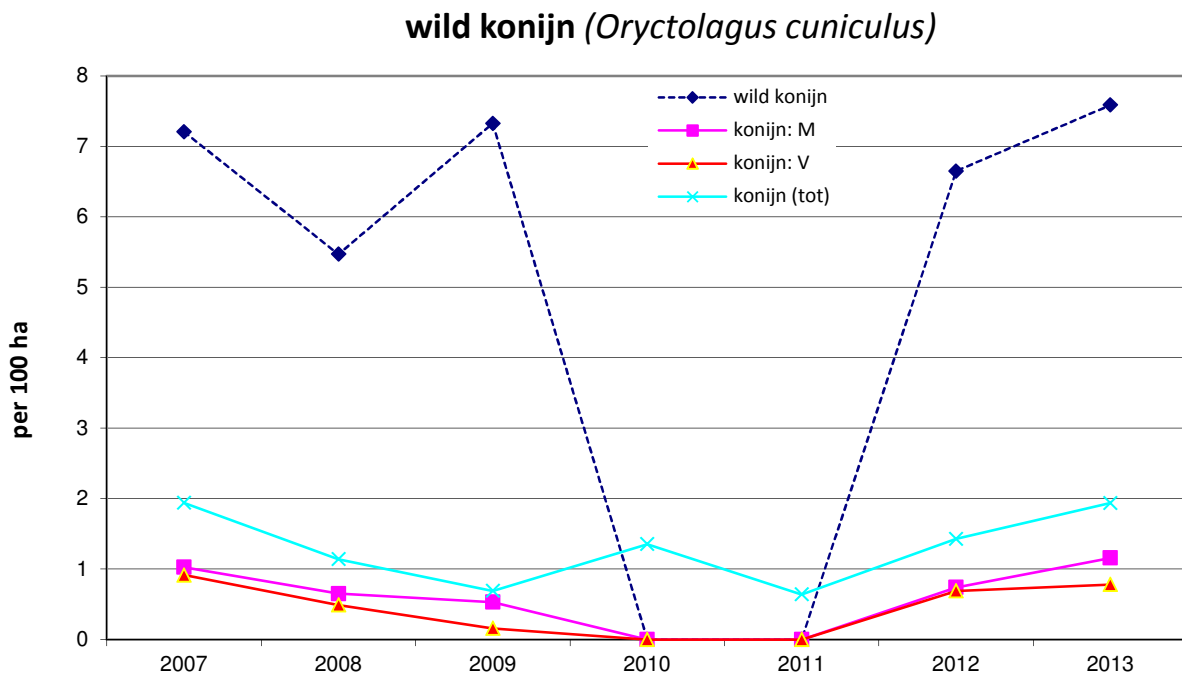
A Kwaliteit van het habitat

Het landgebruik binnen het jachtrevier bestaat uit een afwisseling van akkers weilanden, bossen en houtkanten. De combinatie van de open ruimte met voldoende dekking en dan nog liefst ter hoogte van een lichte glooiing worden geprefereerd. In de Wbe komen dergelijke biotopen regelmatig voor. Op zich is het habitat voor konijn gunstig.

B Data

B.1 Voorjaarstellingen en afschotcijfers

In 2010 en 2011, werd geen bevraging gedaan van de voorjaarsstand van konijn. Daardoor is een beeld van de evolutie van konijn niet mogelijk, doch wij verwachten een fluctuerende trend door jaarlijks wederkerende ziekten, als Myxomatose en VHS. Het afschot kent een fluctuerende trend en is sterk afhankelijk van het tijdstip waarop de ziekten uitbreken. Gebeurt dit op een laat tijdstip dan is afschot in het begin van het jachtseizoen nog mogelijk!

Grafiek 9: Evolutie van de voorjaarsstand en het afschot van konijn.

Tabel 9: Samenvatting van de Spearmans rangcorrelatiecoëfficiënt (ρ) voor konijn.

ρ	konijn
Afschot	0,00
Voorjaar	0,13

B.2 Interne spreiding

Zowel de voorjaarstand als het afschot, ligt verspreid over de hele WBE.

Figuur 11: Interne spreiding van de voorjaarstelling (links) en het afschot (rechts) van konijn.

B.3 Valwild

Er zijn geen gegevens betreffende het valwild van wild konijn beschikbaar.

B.4 Schade

Er zijn geen exacte gegevens betreffende schade door konijn beschikbaar. Echte schade door konijnen is sinds jaren niet meer aan de orde en treed nog slechts plaatselijk en sporadisch op.

C Doelen en maatregelen in het beheer van de huidige erkenningsperiode

Doel: Stijging voorjaarstand

Maatregelen: Geen expliciete maatregel

Evaluatie: Er wordt hoogstens een fluctuatie vastgesteld. Van een stijging kunnen we geenszins spreken. We hebben de factoren echter niet in de hand.

D Doelstellingen in het toekomstig beheer

D.1 Populatiedoelstelling en doelstelling voor bejaging

We hebben weinig vat op de populatie aangezien deze fluctueert door ziektes. Graag behouden we een bejaagbare populatie.

D.2 Doelstelling voor het voorkomen van valwild

Er wordt geen specifieke doelstelling vooropgesteld voor het voorkomen van valwild.

D.3 Doelstelling voor het voorkomen van schade

Momenteel zijn konijnen niet in die aantallen aanwezig dat belangrijke schade aan landbouwteelten dreigt. De konijnenpopulatie kan echter snel schommelen. Indien de populatie talrijker wordt en de kans op schade meer reëel, zal de jachtrechthouder deze plaatselijke landbouwschade trachten te voorkomen/beperken.

E Maatregelen in het toekomstig beheer

E.1 Uitvoeren van tellingen

Jaarlijkse schattingen van de voorjaarsstand per afzonderlijk jachtrevier. Deze schatting gebeurt samen met de nachtelijke tellingen van haas.

E.2 Revierversorging

Er worden geen specifieke maatregelen van reviersverzorging genomen voor het konijn.

E.3 Populatiebeheer in ruimte en tijd

Het konijn wordt bejaagd met het geweer tijdens de periode van de gewone jacht.

Bij de jacht op het konijn wordt rekening gehouden met de tijdens de jacht op het veld aanwezige aantallen konijnen. Als de jager niet veel dieren ziet tijdens de jacht, zal hij ook het afschot verlagen/niet uitvoeren.

Het konijn zal indien nodig bejaagd worden in de periode van de bijzondere jacht of via bestrijding. Momenteel is de populatiegrootte nog niet van die aard dat bijzondere jacht en bestrijding moeten worden toegepast.

E.4 Voorkomen van valwild

Er worden geen specifieke maatregelen genomen om valwild van konijn te voorkomen.

E.5 Voorkomen van schade

Momenteel is het voorkomen van schade nog niet aan de orde. Als in de toekomst schade dreigt zal bijzondere bejaging en (indien nodig) bestrijding worden uitgevoerd.

5.3.5 Houtduif

A Kwaliteit van het habitat

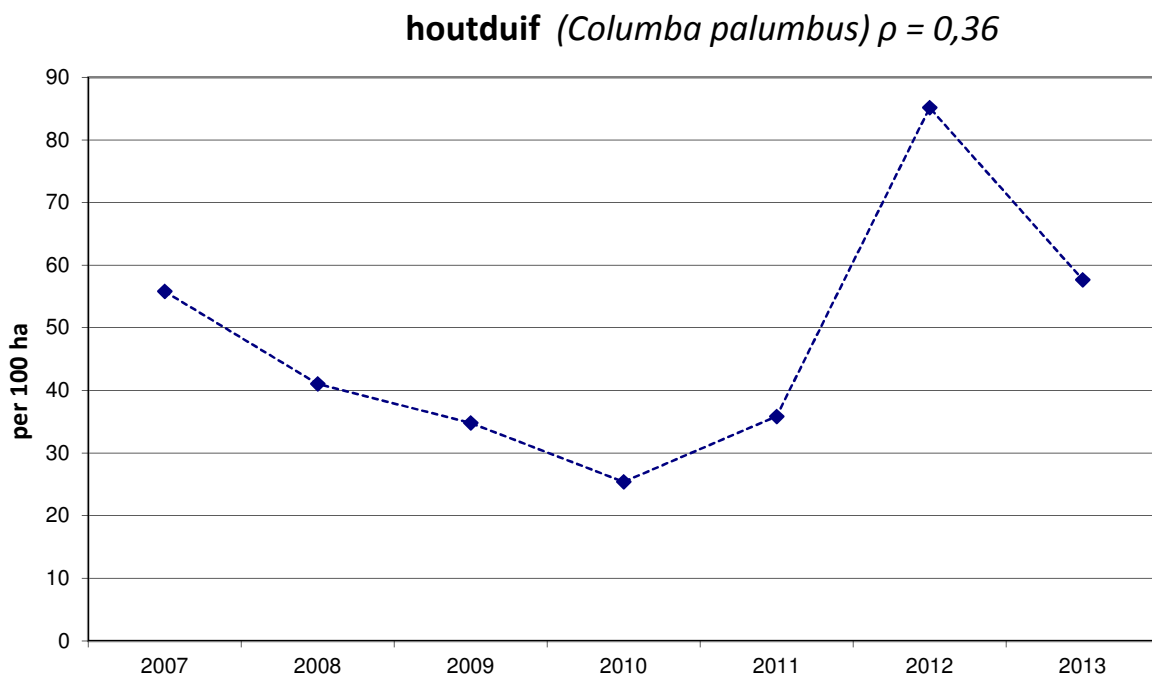
De kwaliteit van het habitat is goed voor de houtduif. De aanwezigheid van vele bomen, nabij de akkers biedt voldoende slaap en rustgelegenheid. Daarnaast kunnen de akkers voorzien in voedsel. De aanwezigheid van de vele maïs is eerder negatief voor de houtduif.

B Data

B.1 Voorjaarstellingen en afschotcijfers

Het afschot van houtduif vertoonde een fluctuerende trend ($\rho = 0,36$). Gezien het afschot voornamelijk tijdens de gewone jacht gerealiseerd wordt, zijn de aantallen sterk afhankelijk van de aanwezigheid van houtduif na de trek. Het weer op het moment van de jacht is op dat moment sterk bepalend.

Naast het afschot tijdens de gewone jacht gebeurt er ook afschot tijdens de bijzondere jacht. Dit komt slechts in beperkte maten voor. De data van deze acties zijn mee opgenomen in de onderstaande grafiek.

Grafiek 10: Evolutie van het afschot van houtduif.

B.2 Interne spreiding

Het afschot van houtduif gebeurt verspreid over de meeste jachtrevieren van de WBE, en reflecteert vooral de mate waarin inspanningen tot afschot worden gerealiseerd, eerder dan aan te geven waar er meer houtduiven zouden zitten.

Figuur 12: Interne spreiding van het afschot van houtduif.

B.3 Valwild

Er zijn geen gegevens betreffende het valwild van houtduif beschikbaar.

B.4 Schade

Er zijn geen formele cijfers over de schade door de houtduif beschikbaar. In Vlaanderen veroorzaakt deze soort vaak schade aan landbouwgewassen. In ons jachtterrein zien we dit jaarlijks fluctueren. De gewassen waarop schade verwacht wordt zijn

- Legerend graan
- Witloofteelt

C Doelen en maatregelen in het beheer van de huidige erkenningsperiode

Doel: Beperken van de negatieve gevolgen.

Maatregelen: Afschot

Evaluatie: De WBE ontving geen klachten over haar gevoerde beheer rond houtduiven en kan dus stellen dat het doel bereikt werd.

D Doelstellingen in het toekomstig beheer

D.1 Populatiedoelstelling en doelstelling voor bejaging

Er wordt geen specifieke populatiedoelstelling voor de houtduif naar voor geschoven.

De houtduif zal tijdens de volgende erkenningsperiode bejaagd worden.

D.2 Doelstelling voor het voorkomen van valwild

Er wordt geen specifieke doelstelling geformuleerd voor het voorkomen van valwild.

D.3 Doelstelling voor het voorkomen van schade

We trachten de landbouwschade door houtduif zo veel mogelijk te voorkomen/beperken en streven dus naar een beperking van de negatieve gevolgen.

E Maatregelen in het toekomstig beheer

E.1 Uitvoeren van tellingen

Tot nog toe worden geen tellingen uitgevoerd op de houtduif. Houtduiven zijn moeilijk te tellen, want zeer mobiel en foeragerend op grotere schaal dan het jachtrevier/WBE. Ook in de toekomst zullen geen tellingen van houtduif worden uitgevoerd.

E.2 Revierversorging

Er worden geen maatregelen van reviersverzorging voorzien voor de houtduif.

E.3 Populatiebeheer in ruimte en tijd

De jacht op houtduif zal zowel uitgevoerd worden tijdens de periode van de gewone jacht, als bij noodzaak in de periode van de bijzondere jacht. Tijdens de periode van de gewone jacht zal het afschot voornamelijk plaatsvinden tijdens de jacht op andere soorten dan houtduif.

De bejaging tijdens de periode van de bijzondere jacht gebeurt op vraag van de landbouwer en zal zich vooral concentreren rond de percelen waar de kans op schade het grootst is.

E.4 Voorkomen van valwild

Er worden geen maatregelen genomen om het valwild van houtduif te voorkomen.

E.5 Voorkomen van schade

Om landbouwschade door houtduiven te voorkomen zal zowel op houtduif gejaagd worden tijdens de periode van de gewone jacht als tijdens de periode van de bijzondere jacht.

Tijdens de periode van de gewone jacht zal het afschot voornamelijk plaatsvinden tijdens de jacht op andere soorten dan houtduif.

De bejaging tijdens de periode van de bijzondere jacht gebeurt op vraag van de landbouwer en zal zich vooral concentreren rond de percelen waar de kans op schade het grootst is.

De uitvoering van de Code Goede Praktijk (preventieve maatregelen) is ten laste van de teelteigenaar, doch de jager staat hem bij waar mogelijk.

5.3.6 Vos

A Kwaliteit van het habitat

De vos is een toppredator. In de huidige ecosystemen zijn geen natuurlijke vijanden meer aanwezig. Hij heeft zich kunnen aanpassen aan de aanwezigheid van mensen. Een vos tegenkomen in de stad is al lang geen rariteit meer. Hij voedt zich met knaagdieren, maar ook jachtwild beheerd tot zijn prooien. Tijdens de maanden december-januari-februari kan de moeder drachtig worden, en zich vestigen in een burcht. Daar zullen de jongen geworpen worden en opgroeien tot aan de zomer. Eens de zomer voor de deur, verlaat de vos de burcht en zoekt dekking in de open ruimte.

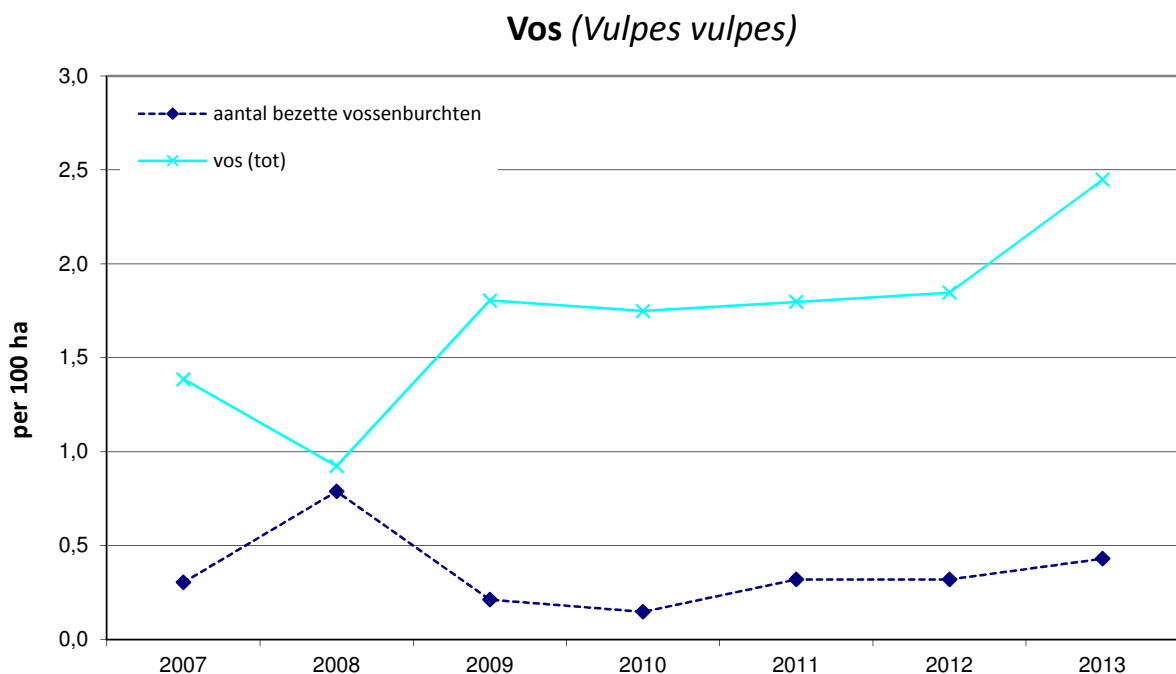
Foerageren gebeurt verspreid over de hele jachtrevier, tot in de niet bejaagde gebieden toe.

B Data

B.1 Voorjaarstellingen en afschotcijfers

In de bejaagde gebieden zien we toename van het aantal bezette vossenburchten in 2008. Mogelijks werd hier meer inspanning geleverd om bezette burchten te tellen. Sindsdien tekenen we een daling op. Globaal speken we over en fluctuerende tot stabiele voorjaarstand. Zoals eerder meegegeven zijn tellingen waarschijnlijk onvoldoende correct. Wij kunnen vaststellen dat de vos steeds meer voorkomt in het veld en de woonwijken.

Het afschot kent een stijgende trend. Enerzijds door de verhoogde kans om vos in het revier tegen te komen en anderzijds door de verhoogde inspanning om deze predator te controleren.

Grafiek 11: Evolutie van de voorjaarstellingen en het afschot van vos.

Tabel 10: Samenvatting van de Spearman's rangcorrelatiecoëfficiënt (ρ) voor vos.

ρ	vos
--------	-----

Afschot	0,86
Voorjaar	0,24

B.2 Interne spreiding

Bezette vossenburchten komen verspreid overal. Gezien de grote home-rang van de vos, is deze spreiding niet rechtstreeks te linken met het afschot.

Het afschot kent eveneens een spreiding over heel de WBE. Een relatief groter afschot komt voor op de revieren waar meer inspanning voor predatiecontrole aan de dag wordt gelegd.

Figuur 13: Interne spreiding van de voorjaarsstand (links) en het afschot (rechts) van vos.

B.3 Valwild

Er zijn geen gegevens betreffende het valwild van vos beschikbaar.

B.4 Schade

Er zijn geen expliciete cijfers betreffende de schade door vossen beschikbaar.

De vos is een predatorsoort die predeert op een reeks andere jachtwildsoorten zoals de haas, de patrijs, de fazant, ... en kan daardoor de najaarsstand en de voorjaarsstand van deze wildpopulaties verlagen ('schade aan het wildbestand').

Een soortgelijk effect kan optreden bij andere prooisorten van de vos. Met name grondbroeders zijn kwetsbaar voor predatie door de vos. Daardoor kan bij sterke predatie schade aan de populaties van deze soorten optreden ('schade aan natuurwaarden').

De vos zorgt af en toe ook voor schade aan kippen, ganzen en neerhofdieren, vooral bij particulieren maar soms ook bij particuliere landbouwers ('schade aan landbouw en eigendommen').

C Doelen en maatregelen in het beheer van de huidige erkenningsperiode

Doel: Beperken van de negatieve gevolgen.

Maatregelen: Jacht voor de voet, organisatie van vossendagen

Evaluatie: De predatie door vos lijkt nog steeds toe te nemen. Het doel om de negatieve gevolgen te beperken lijkt daarom niet meteen gehaald te zijn.

D Doelstellingen in het toekomstig beheer

D.1 Populatiedoelstelling en doelstelling voor bejaging

Beperken van de populatiegrootte.

De vos zal tijdens de volgende erkenningsperiode bejaagd worden binnen de WBE.

D.2 Doelstelling voor het voorkomen van valwild

Er worden geen doelstellingen geformuleerd om valwild van vos te voorkomen.

D.3 Doelstelling voor het voorkomen van schade

We trachten de schade door vos zoveel mogelijk te voorkomen/beperken. In de eerste plaats wordt hiermee bedoeld dat getracht zal worden de predatie op het wildbestand, en hiermee gekoppeld op niet-jachtwildsoorten, omlaag te halen. Op de tweede plaats zal getracht worden om de schade aan particuliere eigendommen (voornamelijk neerhofdieren) te beperken.

E Maatregelen in het toekomstig beheer

E.1 Uitvoeren van tellingen

In het voorjaar (februari-maart) wordt het aantal bezette vossenburchten geteld. Hierbij wordt gebruik gemaakt van visuele waarnemingen en de reukzin.

E.2 Revierversorging

Er worden geen maatregelen van reviersverzorging uitgevoerd voor de vos.

E.3 Populatiebeheer in ruimte en tijd

De vos zal in hoofdzaak bejaagd worden tijdens de periode van de gewone jacht.

Bijkomend zullen vossendagen georganiseerd worden waarbij er revier-overschrijdend zal gejaagd worden. Deze worden georganiseerd in de maanden januari-februari

De leden worden gestimuleerd om door een afschot op vos aan predatorcontrole te doen

Bijzondere jacht werd in het verleden nog niet toegepast. De WBE wenst deze optie wel open te houden in de toekomst. Daarbij kan naast afschot ook gebruik gemaakt worden van kastvallen.

E.4 Voorkomen van valwild

Er worden geen maatregelen genomen om het valwild van vos te voorkomen.

E.5 Voorkomen van schade

De maatregelen genomen voor het populatiebeheer in tijd en ruimte moeten volstaan om de particuliere schade te voorkomen.

5.3.7 Verwilderde kat

A Kwaliteit van het habitat

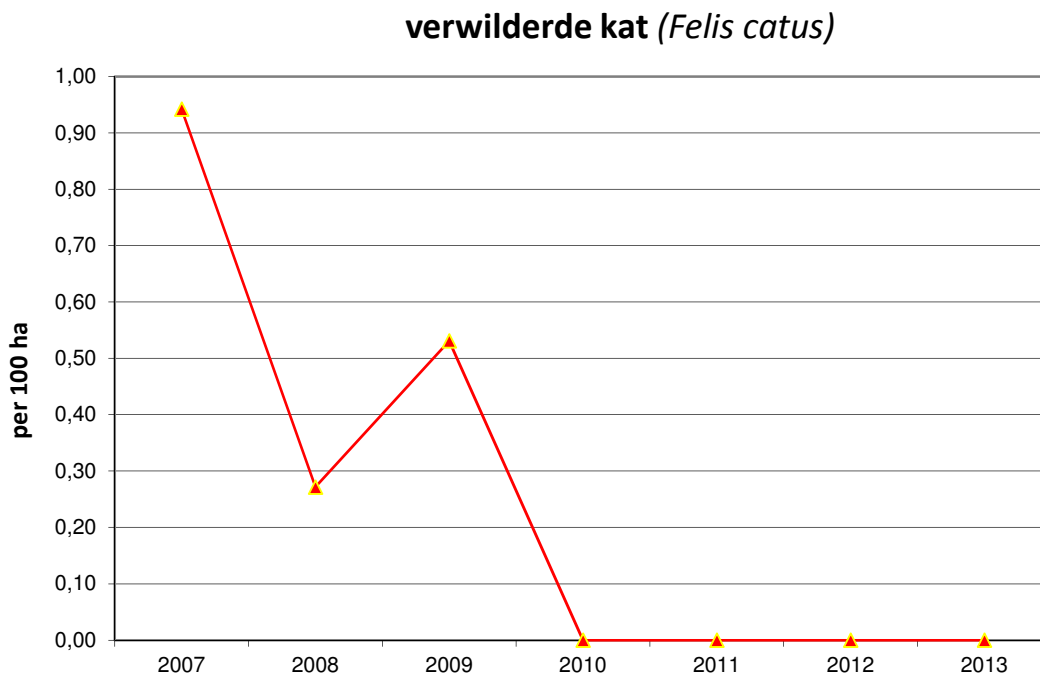
De verwilderde kat is een generalistische soort die zich goed aanpast aan allerlei habitats. Verwilderde katten komen vaak meer voor op locaties waar veel mensen leven of in de buurt van campings e.d. waar katten worden achtergelaten. Het habitat in de WBE kan als gunstig bestempeld worden, hoewel de soort geenszins als inheems kan beschouwd worden.

B Data

B.1 Voorjaarstellingen en afschotcijfers

Sinds 2010 wordt afschot/afvang van verwilderde katten niet meer uitgevoerd. de WBE is ervan overtuigd dat en beheer noodzakelijk blijft, doch de wetgeving laat de meest efficiënte methode niet meer toe.

Spreeken over een evolutie is niet mogelijk, waardoor een Spearman Rho ook niet berekent werd.

Grafiek 12: Evolutie van het afschot van verwilderde kat.

B.2 Interne spreiding

De interne spreiding van het afschot van de verwilderde kat reflecteert vooral de jachtinspanning op deze soort in de periode 2007-2008 en niet zozeer het voorkomen binnen het werkingsgebied. Deze inspanning beperkt zich tot enkele revieren.

Figuur 14: Interne spreiding van het afschot van verwilderde kat.

B.3 Valwild

Er zijn geen gegevens betreffende het valwild van verwilderde kat beschikbaar.

B.4 Schade

Er zijn geen expliciete cijfers betreffende de schade door verwilderde katten beschikbaar.

De verwilderde kat is een predatorsoort die predeert op een reeks andere jachtwildsoorten zoals de haas, de patrijs, de fazant, ... en kan daardoor de najaarsstand en de voorjaarsstand van deze wildpopulaties verlagen ('schade aan het wildbestand').

Een soortgelijk effect kan optreden bij andere prooisorten van de verwilderde kat. Daardoor kan bij sterke predatie, schade aan de populaties van deze soorten optreden ('schade aan natuurwaarden').

C Doelen en maatregelen in het beheer van de huidige erkenningsperiode

De doelstelling voor de verwilderde kat in het wildbeheerplan 2008-2014 was een beperking van de negatieve gevolgen.

De diervriendelijke methodes zoals wettelijk beschreven konden toegepast worden om het doel te bereiken. De leden jagers maakten hiervan echter geen gebruik omwille van de relatie met de burgers.

D Doelstellingen in het toekomstig beheer

D.1 Populatiedoelstelling en doelstelling voor bejaging

Er worden geen expliciete populatiedoelstellingen geformuleerd voor de verwilderde kat.

De verwilderde kat zal in de komende erkenningsperiode opnieuw gevangen kunnen worden met kastvallen zoals gespecificeerd in het jachtvoorwaardenbesluit van 25 april 2014.

D.2 Doelstelling voor het voorkomen van valwild

Er worden geen doelstellingen geformuleerd om valwild van verwilderde kat te voorkomen.

D.3 Doelstelling voor het voorkomen van schade

We trachten de schade door verwilderde kat zoveel mogelijk te voorkomen/beperken. Hiermee wordt bedoeld dat getracht zal worden de predatie op het wildbestand, en hiermee gekoppeld op niet-jachtwildsoorten, omlaag te halen.

E Maatregelen in het toekomstig beheer

E.1 Uitvoeren van tellingen

Er worden geen tellingen van de aantallen verwilderde katten uitgevoerd.

E.2 Revierversorging

Er worden geen maatregelen van reviersverzorging voor de verwilderde kat uitgevoerd.

E.3 Populatiebeheer in ruimte en tijd

In het Jachtvoorwaardenbesluit van 25 april 2014 worden de voorwaarden voor de jacht en de bestrijding van de verwilderde katten als volgt vastgelegd:

Verwilderde katten mogen niet meer worden gedood met het geweer. Wanneer een verwilderde kat in een kast- of kooival wordt gevangen, moet vooreerst worden gecontroleerd of de kat verwilderd gedrag vertoont en of er een merkteken aanwezig is dat wijst op domesticatie (bv. een halsband).

- **Verwilderd gedrag en geen merkteken**
 - Of aanbieden aan een asiel
 - Of laten ophalen door het asiel
- **Alle andere gevallen:** onmiddellijk vrij laten

We bekijken de praktische kant van de maatregel. Bij welke asielen kunnen de katten aangeboden worden? Zijn hier kosten aan verbonden? Wat gebeurt er met de aangeboden katten? Worden deze gesteriliseerd en terug ter plaatse uitgezet of worden ze gedood?

De beslissing of verwilderde katten al dan niet zullen worden gevangen ligt bij de jachtrechthouder. In sommige delen van het jachtterrein zullen waarschijnlijk geen katten gevangen worden wegens mogelijke problemen met de omwonenden wiens kat nog niet van een visueel merkteken zijn voorzien. De gevangen katten zullen, conform de wetgeving, steeds bij de 'afschotcijfers' via het wilddrapport worden doorgegeven.

E.4 Voorkomen van valwild

Er worden geen maatregelen genomen om het valwild van verwilderde kat te voorkomen.

E.5 Voorkomen van schade

De maatregelen genomen voor het populatiebeheer in tijd en ruimte moeten volstaan om de particuliere schade te voorkomen.

6 Overlast veroorzakende soorten

Bij de niet-jachtwildsoorten zorgen vooral rechtbekken en steenmarters voor problemen. Voor deze soorten wensen we het beheer (indien mogelijk) in dit faunabeheerplan uit te schrijven. Exoten en andere verwilderde gedomesticeerde dieren kunnen bestreden worden conform de geldende wetgeving, maar er wordt geen specifiek beheer voorzien.

Van de bejaagbare soorten wordt vos beschouwd als een overlast soort, daar wij regelmatig de problematiek via bewoners in het werkingsgebied vernemen. Het beheer van vos werd reeds eerder toegelicht.

6.1.1 Rechtbekken

A Kwaliteit van het habitat

Rechtbekken zijn generalistische soorten die zich aan allerlei landschappen kunnen aanpassen. Toch heeft de ekster een voorkeur voor kleinschalige landschappen (eerder tuin- en parklandschappen), en hebben kauwen en kraaien een voorkeur voor halfopen en, voor kraaien, ook open landschappen. Binnen de bejaagde oppervlakte komen vooral landbouwlandschappen voor, maar wegens het veelvuldige voorkomen van tuinen en bomenrijen, is het habitat ook uitstekend geschikt voor eksters en kauwen.

Gaaien komen bij voorkeur voor in meer beboste landschappen en vertoeven in de jachtterreinen veelal in de niet bejaagde gebieden.

B Data

B.1 Voorjaarstellingen en afschotcijfers

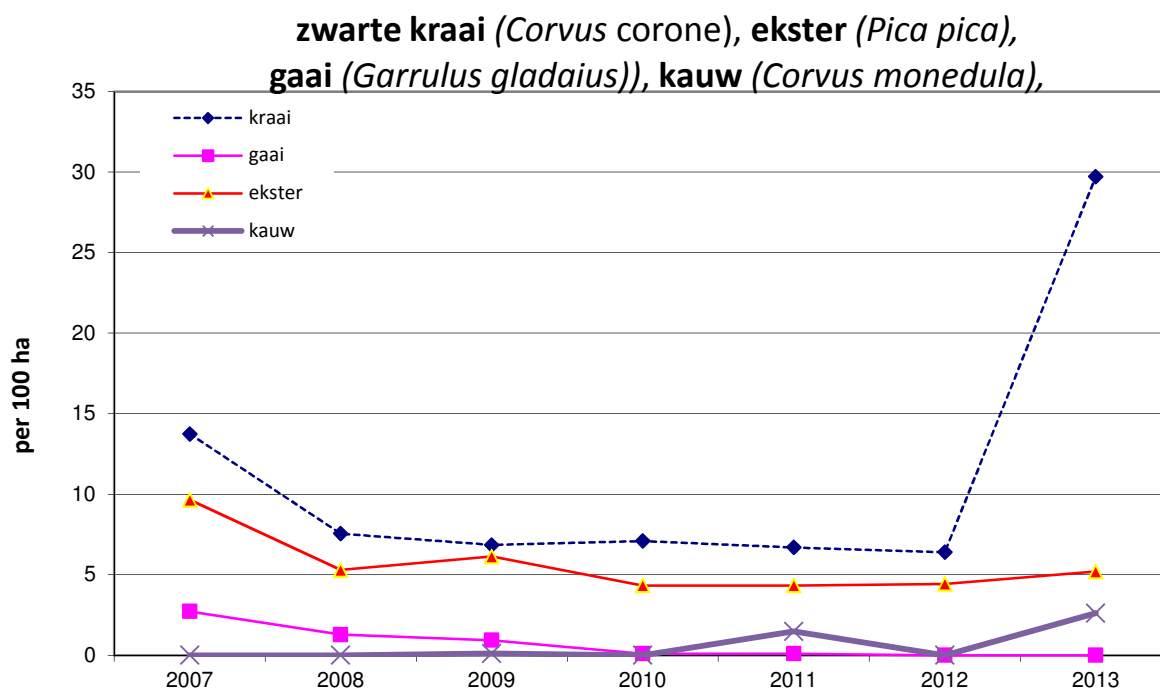
Voorjaarstellingen van kraai, gaai, ekster en kauw worden niet uitgevoerd.

Het afschot van de kraai kent een dalende trend tot 2012. In 2013 werd extra inspanning geleverd door de jagers om deze soort te reguleren. Hiervoor werden meer trechters vallen ingezet en echte gemeenschappelijke kraaiendagen georganiseerd.

Het afschot van ekster ($\rho = -0,63$) vertoonde eveneens een dalende trend. De inspanning voor kraai heeft geen uitwerking gekend op ekster. Hier zien we voor 2013 geen stijging

Kauw wordt momenteel slechts sporadisch gereguleerd in de WBE. we kunnen nog geen trend vaststellen.

Gaai vormt geen groot probleem en wordt sinds de beperkingen in het soortenbesluit van 2009 niet meer gereguleerd, daardoor tekenen we een dalende trend op.

Grafiek 13: Evolutie van het afschot van kraai, gaai, kauw en ekster.

Tabel 11: Samenvatting van de Spearmans rangcorrelatiecoëfficiënt (ρ) voor kraai, ekster, kauw en gaai.

ρ	kraai	ekster	gaai	kauw
Afschot	-0,21	-0,63	--0,98	0,57

B.2 Interne spreiding

De interne spreiding van het afschot op zwarte kraai en ekster reflecteert de jachtinspanning van de afzonderlijke revieren. We stellen vast dat het afschot verspreid over de hele WBE gebeurt. Voor gaai en kauw waren geen data per jachtrevier beschikbaar en kan dus ook geen interne spreiding worden weergegeven.

Figuur 15: Interne spreiding van het afschot van kraai (links), ekster (rechts)

B.3 Valwild

Er zijn geen gegevens betreffende het valwild van rechtbekken beschikbaar.

B.4 Schade

Er zijn geen expliciete cijfers betreffende de schade door rechtbekken beschikbaar.

C Doelen en maatregelen in het beheer van de huidige erkenningsperiode

Doel: Beperken van de negatieve gevolgen (kraai, ekster en gaai)

Maatregelen: Trechtere vallen, afschot

Evaluatie: Op basis van de bovenstaande analyse kan niet afgeleid worden of de negatieve gevolgen effectief zijn afgenomen. Gezien de aantallen die verwijderd werden zijn toegenomen en aangezien we voor enkele wildpopulaties een lichte stijging kennen

(patrijs, eend) kunnen we stellen dat de predatorcontrole wel degelijk een effect heeft gehad.

D Doelstellingen in het toekomstig beheer

D.1 Populatiedoelstelling en doelstelling voor bestrijding

Er worden geen expliciete populatiedoelstellingen geformuleerd voor de kraai, ekster en kauw. Reguleren van gaai wordt niet vooropgesteld.

Deze soorten zullen gereguleerd worden volgens de bepalingen van het Soortenbesluit.

D.2 Doelstelling voor het voorkomen van valwild

Er worden geen doelstellingen geformuleerd om valwild van kraai, ekster en kauw te voorkomen.

D.3 Doelstelling voor het voorkomen van schade

De kraai en de ekster zijn predatorsoorten die schade kunnen aanbrengen aan de wildstand maar ook aan zangvogels, grondbroeders, ... Om deze negatieve gevolgen te beperken zal voor al deze soorten een predatorcontrole worden uitgevoerd. Voor beide soorten speelt ook de beperking van de landbouwschade een belangrijke rol.

De doelstelling voor de kauw is de beperking van belangrijke schade aan professionele landbouwteelten.

E Maatregelen in het toekomstig beheer

E.1 Opvolging overlastsoort

We zullen deze overlastsoort opvolgen door middel van de vangst- en afschotcijfers. Deze cijfers worden jaarlijks verzameld via het wildrapport.

E.2 Revierversorging

Er worden geen maatregelen van reviersorging genomen voor deze soorten.

E.3 Populatiebeheer in ruimte en tijd

Om de negatieve gevolgen van de kraai, ekster en kauw te beperken worden de volgende initiatieven genomen:

- De WBE doet jaarlijks de wettelijke melding die nodig is om kraaien, eksters, en kauw te reguleren op het WBE-grondgebied. De jachtgroepen worden hiervan op de hoogte gebracht. Enkel leden die bij de bestrijding gebruik willen maken van trechervallen dienen nog een afzonderlijke melding uit te voeren (met toevoeging van een kaart met de locatie van de trechervallen).
- Er wordt een afschot verricht op de drie soorten. Dit afschot wordt verricht tijdens de jacht op andere soorten of tijdens specifieke bestrijdingsdagen.
- Kraai en ekster worden bestreden met trechervallen. Bij de bestrijding van de ekster is ook het gebruik van de Larssen-kooi toegelaten. De Larssen-kooi is geschikt om de predatie te

verminderen aangezien de territoriale broedparen met deze kooi kunnen worden weggevangen.

E.4 Voorkomen van valwild

Er worden geen maatregelen genomen om valwild van kraai, ekster en kauw te voorkomen.

E.5 Voorkomen van schade

De maatregelen genomen voor het populatiebeheer in tijd en ruimte moeten volstaan om de particuliere schade te voorkomen.

7 Projecten

Na beraadslaging op de algemene vergadering van ... werd besloten om voor de komende 6 jaar volgende projecten uit te werken (voor de mogelijkheden zie lijst op website Agentschap Natuur en bos)

- 1) Bv. Jaarlijks inzaaien van akkerranden ten behoeve van akkervogels.

Plaats:

Planning:

Aankoopprijs:

Begroting:

Bewijslast:

- 2) ...

Werking van de WBE

7.1 Interne werking van de WBE

WBE werd opgericht met het oog op het bekomen van een groep jagers die samen een duurzaam beheer kunnen uitvoeren waarbij samenwerken de belangrijkste troef moet zijn. Zoals dit bij vele organisatie is, zien we dat met de jaren de samenwerking tussen de leden steeds beter verloop. Volgende puntjes trachten dit te verduidelijken.

- Leden Jachtrechthouders nodigen elkaar uit om samen bij elkaar te gaan jagen.
- De organisatie van vossenjachtdagen, waarbij over de hele WBE actie wordt ondernomen in de verschillende jachtrevieren. Na afloop van de actie biedt de WBE een verzamelmoment aan waar de resultaten kunnen besproken worden
- In de WBE werd een reewildcommissie geïnstalleerd die voor een ondersteuning van een globaal reewildbeheer moet zorgen.

7.2 Externe werking van de WBE

WBE is sterk begaan met het wildbeheer. Om tot een optimaal beheer te komen is kennis over het buitengebeuren en tevens ook kennisgeving aan de bevolking een belangrijk troef. Volgende opsomming van activiteiten moeten weergeven hoe de WBE dit tracht te realiseren:

- De WBE is vertegenwoordigd in de milieuvadvisraad . Op die manier ontvangen wij info over het beleid van de stad en trachten wij waar mogelijk een optimalisatie van het milieubeheer aan te prijzen.
- Jaarlijks worden zwerfvuilacties georganiseerd. De gemeenten voorzien hierbij in materiaal en de WBE levert vrijwilligers voor de actie.
- Samenwerken met Natuurpunt in het beheer van de reservaten.
- Lessen geven in de plaatselijke scholen over wildbeheer.
- Actieve deelname in het traject rond het Natura2000 project

8 Bijlagen

8.1 Lijst van de jachtrechthouders in de WBE

8.1.1 Gegevens van de jachtrechthouders en de jachtterreinen

<u>jachtterreinnr.</u>	<u>voor- en achternaam jachtrechthouder</u>	<u>straat en nummer</u>	<u>postnummer en gemeente</u>	<u>oppervlakte</u>	<u>aandeel</u>
------------------------	---	-------------------------	-------------------------------	--------------------	----------------

8.2 Overzichtskaart vaste jachtkansels